

ספר

אור האורות

המפתח ללקוטי מוהר"ן

על מועדי השנה

עם לקוטי תפילות

חדש אדר

אור
האורות

רבינו נחמן מברסלב
זצ"ל

בעזהש"ת

ספר

אור האורות

הפכת ללקוטי מוהר"ן

על מועדי השנה

עם לקוטי תפילות

חדש אדר

שנת תשפ"ח לפ"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

רע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ר
נלב"ע ב"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

רע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ד אפרים שמואל זצ"ר
נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

אור האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות באור הזמנים

עם התורה
דעתיקא סתימא
דערנידא
לארנגליא
לערניד-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

חדש אלול

א.

(ח"א, א-ב-ג-ד-בסוף)

עקר ה'תשובה' הוא: כְּשִׁישְׁמַע בְּזִיוְנוֹ, יָדָם וַיִּשְׁתַּק, וַיִּסְבֵּל 'בְּזִיוְנוֹת וּשְׁפִיכוֹת-דָּמִים', וּלְמַעַט בְּכָבוֹד עֲצָמוֹ, וּלְהַרְבוֹת בְּכָבוֹד הַמָּקוֹם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי שְׁמִרְגִּישׁ שְׁפָלוּתוֹ וְקִטְנוּתוֹ וּפְגָמָיו הַמְרַבִּים, וּמִבֵּין שְׁבוּדָאֵי רָאוּי לוֹ לְסַבֵּל הַבְּזִיוְנוֹת הַבָּאִים עָלָיו.

וּבְזָה הוּא מְמַעַט הָדָם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׁמָאֲלִי שֶׁבִּלְבָב, וְזוֹכֵחַ יֵצְרוֹ הָרַע, וְעַל-יְדֵי-זָה זֹכֶה לְכָבוֹד אֱלֹקִי.

קִדְּם הַתְּשׁוּבָה, עֲדִין אֵין לוֹ הוּיָה, כְּאִלּוּ עֲדִין לֹא נִתְּהוּה בְּעוֹלָם, כִּי "טוֹב לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא מִשְׁנִבְרָא" (ערוֹבִין יג.). וּכְשֶׁבֹא לְטַהֵר עֲצָמוֹ וּלְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, אִזּ מִכֵּין אֶת-עֲצָמוֹ שִׁיחִיָּה לוֹ הוּיָה בְּעוֹלָם. עַל-כֵּן 'תְּשׁוּבָה' הִיא בְּחִינַת 'אַחִיָּה', הֵינּוּ: "אֵנָּה זְמִין לְמַהוּי" (זהר ויקרא יג. אַחֲרֵי סה:).

וְזָה בְּחִינַת 'פֶּתֶר'. כִּי 'פֶּתֶר' לְשׁוֹן הַמִּתְנַהֵּה, בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (יומָא לח: טז.). "הֵבֵא לְטַהֵר מְסִיעִין לוֹ. מִשְׁלֵל לְאַחַד, שֶׁבֹא לְקִנּוּת אֶפְרַסְמוֹן, אוֹמְרִים לוֹ: הַמֵּתָן" וְכו'.

וְזָה בְּחִינַת 'פֶּתֶר', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב לו, ב): "פֶּתֶר לִי זַעִיר וְאַחֲוָה".

אַבֵּל 'קִדְּם הַתְּשׁוּבָה' - אִזּי בְּחִינַת 'אַחִיָּה' בְּהַסְתֵּר-פָּנִים מִפְּנֵי, כִּי עֲדִין לֹא הִכִּין אֶת-עֲצָמוֹ לְמַהוּי בְּעוֹלָם.

וְהַסְתֵּרַת פָּנֵי אֱהִי"ה - גִּימַטְרִיָּא ד'ד"ם, הֵינּוּ: 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים וּבְזִיוְנוֹת'.

פֶּרוּשׁ: כִּי "אַחֲרֵי שֶׁם אֱהִי"ה, הוּא בְּגִימַטְרִיָּא ד'ד"ם, כְּמוֹבֵא (עֶץ-חַיִּים, טז, ג; שְׁעַר-הַכְּנֻסֹת וּפְרִיעֵץ-חַיִּים, פֶּסַח).

הֵינּוּ: כְּשֶׁכּוֹתְבִין הַשֵּׁם בְּאַחֲוָרִים, דְּהֵינּוּ: א', א"ה, אה"י, אהי"ה, שְׁחֻזְרִין בְּכָל פֶּעַם לְאַחֲוֹר - הוּא בְּגִימַטְרִיָּא ד'ד"ם. וְזָהוּ בְּחִינַת 'הַחֲזָרַת וְהַסְתֵּרַת פָּנֵי אֱהִי"ה', שְׁעוֹלָה ד'ד"ם.

וְאַפְלוּ אִם יוֹדַע הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ שֶׁעָשָׂה 'תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה' - אֶת-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ לְעֲשׂוֹת 'תְּשׁוּבָה' עַל 'תְּשׁוּבָה' הָרִאשׁוֹנָה. כִּי מִתְחַלֵּה כְּשֶׁעָשָׂה 'תְּשׁוּבָה', עָשָׂה לְפִי הַשְּׁגָתוֹ, וְאַחֲרֵיכֵן בּוֹדָאֵי כְּשֶׁעוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה', בּוֹדָאֵי הוּא מְפִיר וּמְשִׁיג יוֹתֵר אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

נִמְצָא: לְפִי הַשְּׁגָתוֹ שֶׁמְשִׁיג עֲכָשׁוֹ - בּוֹדָאֵי הַשְּׁגָתוֹ הָרִאשׁוֹנָה הִיא בְּבְּחִינַת 'נִשְׁמִיּוֹת'. נִמְצָא: שֶׁצָּרִיךְ לְעֲשׂוֹת 'תְּשׁוּבָה', עַל שֶׁהִגְשִׁים אֶת רוֹמְמוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. אֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לְתְּשׁוּבָה כְּזֹאת.

וּמִי שֶׁרוֹצֶה לָשׁוּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ - צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָּה מְאֹד, שְׁלֹא יִפֹּל וְלֹא יִרְחַק אוֹתוֹ שׁוֹם דָּבָר בְּעוֹלָם, בֵּין בְּעַלְמָהּ וּבֵין בִּירִידָהּ. וּבְכָל מָה שִׁיעֲבֹר עָלָיו, יִחַזַּק אֶת-עֲצָמוֹ (שְׁקוּרִין: דְּעֶרְהֵא לְטוֹן זִיד).

וַיִּקְרָא (תְּהִלִּים קל"ט, ח): "אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" - שְׁגָם

בשאל-תחתיות יכולין לקרב את-עצמו להשם-יתברך, כי גם שם הוא יתברך נמצא בבחינת: "ואציעה שאל הנד".

וצריך להיות לו שתי בקיאות - הינו: 'בקי ברצוא', 'בקי בשוב', בחינת: "זכאה מאן דעיל ונפיק" (זהר ויקהל ריג: האזינו רצב.). הינו: בין שיזכה לאיזה עליה לאיזה מדרגה גדולה או קטנה, אף-על-פי-כן אל יעמוד שם, ולא יסתפק עצמו בזה.

וצריך שיהיה בקי בזה מאד: לידע ולהאמין שהוא צריך לילך יותר ויותר וכו', שזהו בחינת 'בקי ברצוא' - בבחינת 'עיל' - שהוא בחינת: "אם אפק שמים שם אתה".

וכן להפך: שאפלו אם יפל חסיושלום למקום שיפל, אפלו בשאל-תחתית חסיושלום, גם שם אל יתיאש עצמו לעולם בשום אפן חסיושלום, יהיה איך שיהיה.

רק יחפש ויבקש את השם-יתברך, ויחזק עצמו בכל מקום שהוא, בכל מה שיזכר, כי גם בשאל-תחתית נמצא השם-יתברך, וגם משם יכולין לדבק את-עצמו אליו יתברך. וזה בחינת: "ואציעה שאל הנד". וזה בחינת 'בקי בשוב'.

כי אי-אפשר לזכות לתשובה, כי אם בשבקי בשתי בקיאות אלו.

וזה: "אני לדודי ודודי לי" (שיר-השירים ו, ג). [ראשי-תבות 'אלו' ל'. הרוקם, שיר-השירים; אבוד-הם, תפלת ראש-השנה; ב"ח ארח-חיים תקפא; לקוטי-תורה משפטים; שער-הפסוקים שיר-השירים; פרי-עצ-חיים ראש-השנה].

"אני לדודי" - זה בחינת 'עיל'. "ודודי לי" - זה בחינת 'נפיק'.

וכשיש לו שתי בקיאות אלו - אזי הוא הולך בדרך התשובה, ואז "ימין השם פשוטה לקבל תשובתו" (תפלת 'והוא רחום'; סדר סליחות לאלול ועשרת ימי תשובה; תפלת 'נעילה'; תחנומא בשלח טו; פרקי-דרבי-אליעזר פמ"ב; ספרי ואתחנן ה; זהר בראשית כג. תקוני-זהר כב. נח. פה. קא: עין פסחים קיט.). וזוכה ל'כבוד-השם', ונעשה על-ידי-זה "אדם לשבת על הפסא" - אשרי לו.

*

וזה סוד 'פונות אלול' (סדור-האריז"ל, ראש-חדש אלול; שער-רוח-הקדש, יחוד לראש-החדש אלול; משנת-חסידים, מסכת אלול) - עין-שם.

מבאר שם: שכלל 'פונות אלול' הוא (ישעיה מג, טז): "הנותן בים דרך" - שצריכין להאיר בחינת 'דר' ד', ב'י"ם' וכו'. וזה ה'דר' ד' - הוא בחינת שתי פעמים השם 'יב"ק', שעולה 'דר' ד'.

וזה נמשך מבחינת שני שמות 'קס"א' ו'ס"ג' - שעולים בגימטריא 'שתי פעמים יב"ק', בגימטריא 'דר' ד', כנ"ל.

וצריך לבנו: שם 'קס"א' בסגול, ושם 'ס"ג' בחיריק - שעולים תי"ו.

כי שם 'קס"א' - הוא שם 'אהי"ה' (שמות ג, יב) במלואו פזזה: אל"ף ה"י יו"ד ה"י, שהם יו"ד אותיות, וכל אחת נקדה ב'סגול' שהוא 'שלש נקדות', ועל-כן הוא עולה 'שלשים', ועל-כן יו"ד פעמים 'סגול' עולה ש"ן.

ו'ס"ג' - הם יו"ד אותיות של מלוי הוי"ה, יו"ד ה"י וא"ו ה"י, וכל אחת נקדה ב'חיריק', עולה ק'.

ושניהם: 'חיריק דס"ג', ו'סגול דקס"א'
- עולים יחד תי"ו, בגימטריא
'פשוט"ה'.

ואז עלידי כל בחינות הנ"ל, ה"ימין
פשוטה לקבל תשובתו" - כי ימי"ן
במלואו [יוד מ'ם יוד נון], עולה דר"ד עם
ה'שלש אותיות' - שהוא 'שתי פעמים
יב"ק' וכו'. עיך-שם.

כל-זה מבאר מתוך פונת אלול.

*

ועתה בוא וראה והבן: איך כל הפונות
הנ"ל מרמזים ונעלמים בדרך
נפלא ונורא מאד בתוך התורה הנ"ל.

כי מבאר שם: שמי שרוצה לעשות
תשובה, צריך שיהיה לו 'שני בקיאות',
הינו: 'בקי ברצוא', 'בקי בשוב' - שהוא
בחינת 'עיל ונפיק'.

בחינת: "אם אסק שמים שם אתה" -
שהוא בחינת 'בקי ברצוא'.
"ואציעה שאול הנד" - שהוא בחינת 'בקי
בשוב' וכו' - במבאר לעיל.

והפרוש הפשוט הוא: שמי שרוצה לילך
ב'דרכי התשובה' - צריך לחגור
מתניו, שיתחזק עצמו ב'דרכי-השם' תמיד,
בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת: "אם
אסק שמים, ואציעה שאול" וכו'.

ודקדק רבנו ז"ל וקרא ענין זה בלשון:
'בקי' - כי היא 'בקיאות גדול'
מאד מאד, שיזכה לידע ליגע עצמו ולטרוח
בעבודת-השם תמיד, ולצפות בכל עת להגיע
למדרגה גבוה יותר. ואף-על-פי-כן אל יפל
משום דבר, ואפלו אם יהיה איך שיהיה חס-
ושלום, אל יפל בדעתו כלל, כנ"ל.

ועל-פי סוד, נעלם בזה 'סוד פונות אלול'
הנ"ל - כי 'בק"י', הוא בחינת שם
'יב"ק' הנ"ל, שהוא אותיות 'בק"י' (זהר
משפטים קטז: פנחס רכג.).

[זהר משפטים קטז: 'הקב"ה' בחשבון יב"ק'. ומאן
דאיהו 'בק"י' בהלכה' דיליה, דאיהו 'שכינתא', 'קודשא'
ברוך-הוא' עמיה - דבגינה לא יזוז מניה לעלם].

וזה שזוכה ל'שני הבקיאות' הנ"ל, שהם
'שתי פעמים בק"י', דהינו: 'בקי
ברצוא', 'בקי בשוב' - על-ידי-זה זוכה
ל'דרך התשובה'.

כי 'שתי פעמים בק"י', שהם בחינת 'שתי
פעמים יב"ק' הנ"ל - עולה בגימטריא
'דר"ד', כנ"ל.

כי על-פי הפונות - נעשה זה ה'דר"ד',
מבחינת 'סגול דקס"א' ו'חיריק דס"ג',
שהם בגימטריא 'שתי פעמים יב"ק', כנ"ל.

*

וזה בעצמו סוד בחינת 'שני הבקיאות'
הנ"ל:

כי 'בקי ברצוא', שהוא בחינת "אסק
שמים" - זה בחינת 'סגול דקס"א'. כי
'אפ"ק', אותיות 'קס"א'.

ו'בקי בשוב', שהוא בחינת: "ואציעה
שאול הנד", זה בחינת 'חיריק
דס"ג', מלשון (משלי כב, כח; כג, י): "אל תסג
גבול עולם" - שהוא בחינת 'שמסיג גבולו'
ומחזירו לאחוריו'. שזה בחינת 'ירידה',
שהאדם נופל חס-ושלום ממדרגתו, והוא
"נסוג אחור" (תהלים מז, יט), חס-ושלום.

אף-על-פי-כן יחזק את-עצמו, ואל
יתיאש עצמו לעולם, כי

גם שם נמצא השם-יתברך, בבחינת: "ואציעה שאול הנדף", כנ"ל.

וזוה בחינת שם 'ס"ג' כנ"ל - כי 'סגול דא חמה' (תקוני-זוהר ז), שהוא 'נקדה-העליונה שעל האל"ף', הנחלקת לשלש טפין, שזהו בחינת "אפק שמים", בחינת 'סגול דקס"א', שהוא אותיות 'אפ"ק', כנ"ל.

ו'חיריק' - הוא בחינת 'נקדה-התחתונה של האל"ף', שהוא בחינת: "ואציעה שאול הנדף", שהוא בחינת 'חיריק דס"ג' כנ"ל.

*

וזוה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל: "ובשיש לו אלו השני בקיאות הנ"ל, אזי הוא הולך בדרכי התשובה".

כי מ'שני פעמים בק"י, שהם בחינת 'קס"א' ו'ס"ג', "אפק שמים, ואציעה שאול" וכו' - על-ידי-זה נעשה בחינת 'דר"ף', שהוא בגימטריא 'שתי פעמים בק"י', שהם 'קס"א' ו'ס"ג' וכו' כנ"ל - כי עקר 'דר"ף' התשובה' זוכין על-ידי 'שני הבקיאות' הנ"ל.

*

ואז: "ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו".

כי 'ימין' [במלואו יוד מ'ם יוד ג'ון], בגימטריא 'דר"ף' [עם השלש אותיות], שהם 'שתי פעמים בק"י', כנ"ל.

ו'פשוט"ה, בגימטריא 'סגול דקס"א' ו'חיריק דס"ג', שהם בעצמם בחינת 'נקדה-העליונה' ו'נקדה-התחתונה'.

שהם בחינת: מה שצריכין לבקש השם-יתברך תמיד, הן למעלה הן למטה,

בחינת: "אם אפק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנדף" - שהם בחינת 'שני הבקיאות' הנ"ל.

ועל-כן כשיש לו 'שני הבקיאות' הנ"ל - אז הוא הולך ב'דרכי' התשובה; ואז "ימין השם פשוטה לקבל תשובתו".

והבן הדברים היטב, כי הם דברים עמקים מאד.

*

ועל-פי-זה תבין לקשר התורה היטב, שמה שכתב בסוף מעגן 'נקדה-העליונה' ו'נקדה-התחתונה של האל"ף' - זהו בעצמו בחינת 'שני הבקיאות' הנ"ל - כי זה אינו מבאר בפרוש בהתורה הנ"ל, רק על-פי פונות הנ"ל, מוכן זאת מפי'לא למשכיל.

*

וזוהו בעצמו בחינת 'תשובה על תשובה' שכתב שם.

כי 'זביחת היצר-הרע', שהוא בחינת "דום לה" (תהלים לו, ו), שהוא בחינת 'תשובה הראשונה', שהוא בחינת 'פבוד עולם-הזה' - זה בחינת 'נקדה-התחתונה', שנעשית מבחינת ה'דמימה' וה'שתיקה', מבחינת "דום לה".

וכל-זה הוא בחינת 'חיריק דס"ג' וכו', שהוא בחינת 'בקי בשוב' כנ"ל.

ו'תשובה השניה' שעושה על 'תשובתו הראשונה', שהוא בחינת 'פבוד העולם-הבא', בחינת (משלי כה, ב): "פבוד אלקים הסתר דבר" - זה בחינת 'נקדה-העליונה', בחינת 'פתר', שהוא בחינת 'משה', בחינת 'סגול' וכו'.

*

**וְהָבֵן הַדְּבָרִים הַיָּטִב, אֵיךְ כָּל הַדְּבָרִים
הַנֶּאֱמָרִים שָׁם בַּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּה,
נִקְשָׁרִים וְנִכְלָלִים אַחֲר־כֵּךְ בִּיחַד בְּקֶשֶׁר נִפְלָא
וְנוֹרָא, וְהַמְשָׁכִילִים יִבְיְנוּ קֶצֶת.**

*

**וְעַקֵּר הַדְּבָר: שְׁעַל־יְדֵי שְׁהָאָדָם כְּשֶׁהוּא
בַּמְדִּירָגָה הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד, וְאַף־עַל־
פִּי־כֵן הוּא מְחַזֵּק עֲצָמוֹ וּמֵאֲמִין: שֶׁגַּם שָׁם יֵשׁ
לוֹ תִקְנוּה עֲדִין, כִּי גַם שָׁם נִמְצָא הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ,
בְּבַחֲיִנַת: "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ".**

**אֲזִי מְמַשִּׁיךְ עַל־עֲצָמוֹ הַקִּדְשָׁה, מִשֵּׁם
הַקִּדּוּשׁ 'הוֹי'־ה' בְּמַלּוֹי 'ס'־ג' - שֶׁהוּא
מְחִי"ה (בְּגִימָטְרִיא ס"ג, כְּנוּנוֹת הָאֲרִיז"ל בְּיַבְרַכַּת מְחִי"ה
מִתִּים, וּבִיָּצְאָתָהּ מְחִי"ה אֶת כָּלֶם) [וְהוּא הַשֵּׁם שֶׁל 'תַּחֲתִית'
הַמִּתִּים, כְּמוֹכָא] אֶת כָּל הַנְּסוּגִים אַחֲרֵי מִקְדָּשָׁתוֹ,
לְהַחֲזִיקָם לְבַל יִפְּלוּ לְגִמְרֵי חֲסִידוֹשָׁלוֹם.**

**וְזֶה בַּחֲיִנַת 'בָּקִי בְּשׁוּב' - שֶׁזֶה הַבְּקִיאוּת
הוּא בַּחֲיִנַת 'שֵׁם יב"ק הַקִּדּוּשׁ', בַּחֲיִנַת
'שֵׁם ס'־ג'.**

**וְכֵן כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְבוֹא לְאִיזוֹ מְדִירָגָה
בְּקִדְשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֵינוֹ
עוֹמֵד שָׁם, וְהוּא מְתַחַזֵּק וּמִתְגַּבֵּר לַעֲלוֹת יוֹתֵר
וְיוֹתֵר - אֲזִי מְמַשִּׁיךְ הַקִּדְשָׁה עַל־עֲצָמוֹ,
מִשֵּׁם הַקִּדּוּשׁ אֱהִי"ה בְּמַלּוֹי קס"א, שֶׁהוּא
בַּחֲיִנַת 'בָּקִי בְּרִצּוֹא'.**

**כִּי הָאָדָם, כְּפִי תְּנוּעוֹתָיו וּכְפִי הַתַּחֲזָקוֹתוֹ
בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כֵּן גּוֹרֵם לִיחַד הַשְּׁמוֹת
לְמַעֲלָה, וּמְמַשִּׁיךְ עַל־עֲצָמוֹ הַקִּדְשָׁה מִשֵּׁם,
וְהָבֵן הַיָּטִב.**

*

[חֲיִי־מוֹתֵר־נ' ב: בְּשַׁעַת אֲמִירַת הַתּוֹרָה, לֹא דִבֵּר כָּלֵל
מֵעֲנִין כְּנוֹת אֱלֹוִל, רַק אַחֲרֵי כֵּךְ כְּשֶׁגָּמַר אֲמִירַת הַתּוֹרָה

הַזֹּאת וְכו', עָנָה וְאָמַר לְאֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים זְקֵנִים שֶׁיָּשְׁבוּ
אֲצֻלוֹ אַז, שֶׁהָיוּ מִתְפַּלְלִים מִתּוֹךְ 'סְדוּר הָאֲרִיז"ל' (עַקֵּר
שֶׁאֱלָתוֹ הִתְהַלֵּךְ לִדְבִי יוֹדֵל' שֶׁהָיָה מִתְפַּלֵּל עִם הַכְּנוּנוֹת שֶׁב־סְדוּר
הָאֲרִיז"ל. שִׁיחַ־שְׁרָפִי־קֹדֶשׁ ח"ב ערה): "תֹּאמְרוּ לִי: אֵיךְ מְרַמֵּז
בַּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּה כָּל הַכְּנוּנוֹת שֶׁל אֱלֹוִל"?!

וְהַחֲרִישׁוּ וְלֹא עָנוּ - כִּי בְּאֵמַת אִי־אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפֶּן לְהִבִּין
מֵעֲצָמָן סוּד הַכְּנוּנוֹת שֶׁל אֱלֹוִל, אֵיךְ מְרַמֵּזִים בַּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּה.

וְצִוָּה לְהִבִּיא לִפְנֵי 'סְדוּר הָאֲרִיז"ל', וּפְתַח אוֹתוֹ וְהִרְאָה
לִפְנֵיהֶם הַכְּנוּנוֹת שֶׁל אֱלֹוִל. וְאַחֲר־כֵּךְ פָּתַח פִּיו הַקִּדּוּשׁ
וְהַנּוֹרָא וְהַתַּחֲחִיל לְגַלוֹת פְּלִאוֹת: "אֵיךְ כָּל הַכְּנוּנוֹת שֶׁל אֱלֹוִל
מְרַמֵּזִים שָׁם בְּדֶרֶךְ נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד!" כְּמוֹכָא מִזֶּה בִּסְפָר.
אֲבָל אִי־אֶפְשָׁר לְצִיר בְּכֶתֶב, אֶת הַשְּׁעוּר שֶׁכָּלֵב, אֶת כָּל
הַנְּעִימוֹת וְהַנְּפִלְאוֹת תָּמִיד דְּעִים, שֶׁהִרְגָּשְׁתִּי אַז בְּעֵת
שֶׁזִּכְרֵיתִי לְשִׁמְעַת כָּל־זֶה].

ב.

(ח"א כא, בְּסוּף)

**שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת הוּא: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה מִמְּקִיפִים'
- 'פְּנִימִיִּים'. וְאֵז נִצּוֹל מִכָּל צָרוֹת.**

**לְמַשָּׁל: כְּשֶׁאֶחָד מִצָּפָה וְאוֹרֵב לְחֻבְרוֹ
לְהִרְגוֹ, אֲזִי צָרִיךְ לְשַׁנוֹת
הַמְּלָבוּשִׁים כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְּרוּ אוֹתוֹ, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב יד, כ): "מִשְׁנֵה פָּנָיו וְתִשְׁלַחְהוּ",
כִּי עַל־יְדֵי שְׁמִשְׁנִין הַפָּנִים עַל־יְדֵי לְבוּשִׁין
אַחֲרִים, נִפְטָר מִכְּנוֹ.**

**וְכֵן בְּעַקֵּר הָאָדָם, הֵינּוּ בְּהַשְׁכָּל' - יֵשׁ
בַּחֲיִנּוֹת 'לְבוּשִׁין', הֵינּוּ הַשְׁכָּל־
הַמְּקִיף. וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מִה'מְקִיף' - 'פְּנִימִי',
וְלַעֲשׂוֹת לוֹ 'מְקִיפִין אַחֲרִים', הֵינּוּ בַּחֲיִנַת
'מְלָבוּשִׁים אַחֲרִים'.**

**וְעַל־יְדֵי־זֶה נִצּוֹל מִכָּל אוֹרֵב וּמִסְטִין - כִּי
'מְלָבוּשׁ' ש' בְּגִימָטְרִיא 'חֲשָׁמ"ל',
וּמִה'חֲשָׁמ"ל בּוֹרְחִים כָּל הַמְּשַׁחֲתִים.**

**וְזֶה (מְשָׁלִי לֹא, כה): "עֵז וְהָדָר לְבוּשָׁה,
וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן" - עַל־יְדֵי
ה'לְבוּשׁ', שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת ה'חֲשָׁמ"ל', שֶׁהוּא
'לְבוּשׁ עֵז וְהָדָר', לְבוּשׁ חֲזָק וְנֶאֱחָז - עַל־יְדֵי־**

לנפשו, האם יסע לראש־השנה לאומאן וימנה שליח למילת בנו, או שישאר בביתו בלאדיזין לקיים מצות הברית של בנו בעצמו.

ושאל על־זה לרבי נחמן מטולטשין ז"ל. ענה לו: הפסוק אומר (דברים ל, ו): "ומל' ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך" - הרי שמקדם עליך למול את לבבך, ואחר־כך למול את לבבך. וכך עשה, ונסע לראש־השנה לאומאן. (רבי לוי יצחק בענדער זכרונו לברכה עוד הפירו, ובקר אצלו בשנת תרע"ה).

ד.

(ח"ב עג)

ב'ימי תשובה', דהינו: באלול ועשרת ימי־תשובה, כל ישראל עוסקין אז ב'אמירת תהלים'.

פי 'אמירת תהלים' מסגל ל'תשובה' - שאפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה, יזכה על־ידי 'אמירת תהלים': (א) להתעורר לתשובה. (ב) וגם להגיע אל השער השיך לנשמתו. (ג) ולפתח השער - עד שיזכה ל'תשובה שלמה'. אשרי שיאחז בו.

אבל צריכין לעסק גם בכל השנה בלה, ב'אמירת תהלים בכונה' - כדי לזכות לתשובה.

ה.

(ח"ב פב)

בשרואה אדם בעצמו, שהולך לו 'שלא-בסדר' - ידע: "שיש לו 'גדלות'! ויעשה תשובה! וישפיל עצמו! ויהיה בבחינת מ"ה! - ואז יחזר לילך לו בסדר.

ועקר ה'תשובה', היא ב'חדש אלול' - פי הם ימי רצון, "שעלה משה לקבל לוחות אחרונות" (פרקי־דרבי־אליעזר פמ"ה; טור ארח־חיים תקפא), ופתח 'דרך כבושה' לילך בה.

זה: "ותשחק ליום אחרון" - שאינו ירא ממנו כלל.

ועקר הזמן לזה - הוא 'חדש אלול'. וזה: "לבושה ותשחק ליום אחרון", ראשי־תבות 'אלול'.

[לקוטי־עצות, מועדי ה' אלול ב: 'חדש אלול' - הוא הזמן המסגל לזכות לדעת. דהינו: שיזכה לידע ולהבין מה שלא היה יודע מתחלה. ועל־ידי־זה עושין לבושין חדשים לנשמתו, ונצול מכל הצרות].

[לקוטי־עצות, דעת יג"ד: 'חדש אלול' - הוא הזמן המסגל יותר לזכות לדעת. דהינו שיזכה להשיג ה'מקיפין של השכל', ולעשות מה'מקיף', 'פנימי', עד שיהיה לו 'מקיפין אחרים'. ועל־ידי־זה עושה 'לבושין' לנשמתו, ונצול מכל אורב ומסטין, ובורחים ממנו כל המשחיתים, ואינו ירא מהם כלל].

[ש"ח־שרפי־קדש ח"ה תכד: אנשי־שלו־מנו אמרו על תורה הנ"ל: שעל־כן אם יזכה האדם להתעורר בחדש זה כראוי וכנכון, אכן יתלבש ב'לבוש חדש', ולא יפירוהו המקטרגים ב'יום־הדין' במעשיו הרעים. פי סגלת חדש זה: לקבל ולהחליף מ'לבושים' ובגדים חדשים, אם יטיב מעשיו כראוי בחדש זה].

ו.

(ח"א קמא)

'חדש אלול', מסגל למול את ערלת לבבו - עד שישים אל לבו יורגיש היטב כאב הטאיו באמת, עד שירגישו גם כל הלבבות של כל הטפות שנמשכו ממנו לכל מקום שנמשכו וכו', ויהיה נעשה רעש גדול ביניהם וישובו בתשובה כלם.

פי 'אלול' ראשי־תבות: "ומל' ה' את לבבך ואת לבב זרעך" (דברים ל, ו) - הינו: שימול השם את לבבו ואת לבב סתם, התלוי בו, להיכן שנמשך בנ"ל.

[ש"ח־שרפי־קדש ח"ג רעא: לרבי אליעזר מעיר לאדיזין (ש ידעה שעוד זכה לקבל את פני מוה"רנ"ת), נולד בן שיום מילתו חל להיות בראש־השנה, ולא ידע לשית עצו

וְעַקֵּר 'דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה' שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה: הוּא לִידָע: שֶׁהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּכָל מְקוֹם, וְלִמְצֹא הַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּכָל מְקוֹם, בְּכָל הִירִידוֹת שִׁבְעוֹלָם, וּבְכָל הָעֲלִיּוֹת שִׁבְעוֹלָם.

כִּי לַפְעָמִים עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם עוֹלָה לְמַעְלָה, בְּגוֹן שְׁנַת־עֶשֶׂר - אַזִּי הוּא שׂוֹכֵחַ בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. גַּם אֲפֹלוּ בַּעֲבוּדַת־הַשֵּׁם מְצִינוּ: שֶׁיֵּשׁ שְׁעָלָה לְמַעְלָה גְּדוֹלָה, וְכַפֵּר בְּעַקֵּר רַחֲמָנָא־לְעָלָן.

עַל־כֵּן צָרִיךְ לִבְקֹשׁ מִהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ: "שִׁיקְרָבָהוּ בַּהֲתַקְרָבוֹת שֶׁלֹּא יִזִּיק לוֹ!"

וְכֵן בְּכָל הִירִידוֹת שִׁבְעוֹלָם חֲסִי־שְׁלוֹם - אֲפֹלוּ בְּדִיּוּטָא הַתַּחֲתוֹנָה, אֲפֹלוּ בַּעֲשָׂרָה כְּתָרִין דְּמִסְאָבוּתָא - גַּם שָׁם צָרִיכִין לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ לַהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כִּי "מַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה" (תַּהֲלִים קג, יט).

וּמִשָּׁה קָשֶׁר עֲצָמוֹ אֲפֹלוּ לַפְּחוֹת שְׁבִישָׁרְאֵל, וּמִסֵּר נַפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם וְכו'.

וְעוֹד זֹאת הַבְּחִינָה הִיְתָה לְמִשָּׁה: כִּי כָל מֶה שְׁעָלָה לְמַעְלָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה, מְצֹא שָׁם אֱלֹקִים, בְּמֹו שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת יט, ג): "וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹקִים".

[וְעֵין בְּפָנִים עֵינֵן הַפְּסוּקִים: "כֹּל ס"ג יַחְדוּ"; "אִם אִם־ק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה" - שְׁזָה בְּחִינַת ס"ג וּקס"א הַשִּׁיכִים לְכִנּוּת אֱלֹל, וְכִמּוֹ שֶׁמְצִינֵן כָּאֵן רַבְּנֵנוּ בְּסוֹף הַתּוֹרָה: "וְזֶה הַסּוּד נִרְמָז וְכו', וּבְכִנּוּת שֶׁל רֹאש־חֹדֶשׁ אֱלֹל". וְכִמּוֹ שֶׁמְבָאֵר כָּאֵן בְּפִרְפְּרָאוֹת־לַחֲכֵמָה, שֶׁמְצִינֵן לַתּוֹרָה ח"א ו, שֶׁשֵּׁם מְבָאֵר בְּאַרְיִכוֹת כָּל הַכִּנּוּת שֶׁל אֱלֹל, עֵינֵן ס"ג וּקס"א וְכו', עֵינֵן־שָׁם].

ו.

(ח"ב פז)

דַּע: שֶׁכִּנּוּת אֱלֹל, הֵם תְּקוּן לְפָנִים־הַבְּרִית'.

כִּי 'סוּד כִּנּוּת אֱלֹל' (סְדוּר־הָאַרִיז"ל, רֹאש־חֹדֶשׁ אֱלֹל; שְׁעֵר־רוּח־הַקֹּדֶשׁ, יַחֲוֹד לְרֹאש־חֹדֶשׁ אֱלֹל; מִשְׁנַת־חֲסִידִים, מִסְכַּת אֱלֹל) - הוּא "הַנּוֹתֵן בֵּינֵם דֶּרֶךְ" (יִשְׁעִיָּה מג, טז), לְהַאִיר בְּחִינַת 'דֶּרֶךְ־בֵּינֵם'. וְדֶרֶךְ־זֶה - נִפְתָּח בְּחֹדֶשׁ אֱלֹל. וְעֵינֵן־שָׁם בְּכִנּוּת, כָּל הַכִּנּוּת שֶׁל אֱלֹל.

וְעַקֵּר 'פָּנִים־הַבְּרִית - הוּא בְּבִחִינַת 'דֶּרֶךְ־הַזֶּה. כִּי הִיָּה צָרִיךְ לְהַאִיר בְּחִינַת ה'רַכ"ד אִוְרוֹת', בְּבִחִינַת 'יָם', בְּחִינַת 'אֲמוּנָה'.

וְהוּא נָטָה מִזָּה, וּפָנִים בְּבִחִינַת 'דֶּרֶךְ־בְּבִחִינַת (בְּרֵאשִׁית ו, יב): "כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרָכֹו".

כִּי 'אִשָּׁה' נִקְרָאת 'דֶּרֶךְ' (קְדוּשִׁין ב:). וְיֵשׁ 'דֶּרֶךְ' אַחֵר, בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ל, כ): "דֶּרֶךְ־אִשָּׁה מְנַאֲפֶת".

וְהַכֹּלֵל: שֶׁעַקֵּר הַפָּנִים - בְּבִחִינַת 'דֶּרֶךְ־שֶׁלֹּא הָאִיר ה'דֶּרֶךְ־בֵּינֵם'.

וְלַפְעָמִים מַחֲמַת זֶה הַפָּנִים, יוֹכֵל לֵאמֹר זִוּגוֹ. כִּי מֵאַחֵר שֶׁנָּטָה מִזִּוּגוֹ, קָשָׁה לוֹ לְמַצֹּא זִוּגוֹ. וְאֲפֹלוּ אִם יִמְצֹא זִוּגוֹ, תִּהְיֶה לוֹ מְנַגֶּדֶת, וְלֹא תִהְיֶה נוֹטָה אַחֵר רְצוֹנוֹ, מַחֲמַת שֶׁנָּטָה מִמֶּנָּה וְלֹא הָאִיר בָּהּ, מִזָּה נִתְּהִיָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ רְצוֹן אַחֵר בְּנִגְדּוֹ. וְאָז: "לֹא זָכָה, בְּנִגְדּוֹ" (יְבָמוֹת סג).

וְחֹדֶשׁ אֱלֹל' - שָׂאז יְכוּלִין לְתַקֵּן זֶה, וְלְהַאִיר ה'דֶּרֶךְ־בֵּינֵם, בְּנ"ל - עַל־כֵּן כִּנּוּת אֱלֹל הֵם תְּקוּן לָזֶה.

וּבְשִׁמְתָקָן זֶה - אַזִּי מוֹצֵא זִוּגוֹ, וְהִיא אֵינָה בְּנִגְדּוֹ, רַק בְּרְצוֹנוֹ.

וְיֵשׁ בָּזֶה סוּד נִפְלֵא - כִּי דַע: שְׁזָה הַסּוּד מִסֵּר אַבְרָהָם לְאַלְיַעֲזָר עַבְדּוֹ, בְּשִׁשְׁלָחוֹ לִבְקֹשׁ הַזִּוּג שֶׁל יִצְחָק בְּנוֹ, הִינּוּ:

[לקוטי־הלכות, ברכת־הפרות ה, ו (על התורה הזו):
'פונת אלול' - הם בחינת התורה 'קרא את יהושע', בסימן
ו' לקוטי חלק א, עין־שם - כי שם מבאר, שזוהו 'סוד פונת
אלול'. עין־שם היטב (הינו: לקים כל מה שנאמר שם, כנ"ל)].

ז.

(ח"ב פח; שיחות־הר"ן קפ)

אמר: שענין 'פונת אלול' שהם 'תקון
לפגם־הברית' (בתורה הקודמת ח"ב פז),
וענין ה'פרות', וענין ה'מלאך עם השופרות'
(בתורה הזו) - הכל אחד, ויש בזה רזין גדולים
(עין התורה ח"ב פח בפנים, ועין לקוטי־הלכות, ברכת־
הפרות ה).

ח.

(שיחות־הר"ן כזרצד)

פעם־אחד היה מדבר מענין 'אלול'.
ואמר: שמה שנוהגין לומר
'תקונים' [תקוני־זהר] ב'אלול' - מה'נגוין' של
ה'תקונים', וגם מה'חלישות הלב' שיש לכל
אחד אז, מחמת שכל אחד מתאחר אז
בבית־המדרש יותר מרגילותו - מפל־זה
נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים
למעלה.

ט.

(שיחות־הר"ן רנא)

ב'ימי אלול, ועשרת־ימי־תשובה, ו'ימים־
נוראים', עד 'הושענא־רבא' - צוה
רבנו ז"ל לכמה אנשים: "לומר אז כל ספרי
תנ"ך' [תורה נביאים וכתובים] מתחלתם ועד
סופם". וגם הוא בעצמו נהג כך כמה פעמים.
גם היה גומר כמה ספרים בימים הללו.

י.

(חיי־מוהר"ן לט)

ב'ראש־חדש אלול, הלך עמי רבנו ז"ל
בחוץ אצל בית־הכנסת

'סוד פונת אלול', שהם מסגלים ל'תקון־
הברית', שעל־ידי־זה מוצאין הזווג - כי על־
ידי התקון הנ"ל, נעשה בה רצון אליו וכו'.

וזה הסוד מבאר בתורה ב'פרשת אליעזר'.
כי 'אברהם' מסר לו הסוד הזה.

וזה שאמר אברהם לאליעזר (בראשית כד,
ח): "וְיֵאֵם לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת
אַחֲרַי".

ראה והבט נפלאות תורתנו - כי 'ראשי־
תבות' פסוק זה, הם אותיות 'אלול' ל';
ובאמצע הם תבות: "תאבה האשה".

כי על־ידי בחינת 'אלול', הינו: 'סוד פונות
אלול' - על־ידי־זה: "תאבה האשה" -
כי על־ידי־זה נעשה בה רצון אליו, כנ"ל.

נמצא: שבאלו התבות בעצמן שדבר
אברהם עם אליעזר מענין החשש:
'שמה לא תתרצה לילך אחריי', דהינו מה
שאמר לו: "וְיֵאֵם לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת
אַחֲרַי" - באלו התבות עצמן, גלה לו סוד
התקון לזה, דהינו: 'סוד אלול' ל' המרמז
בראשי־תבות, שהוא התקון לזה, שעל־
ידי־זה "תאבה האשה". ועוד יש בזה
סודות נוראים מאד.

גם עין במאמר המתחיל: "ויאמר ה' אל
משה קרא את יהושע" (לקוטי־מוהר"ן ח"א
ו), כי שם מדבר מ'פונות אלול', והוא 'תקון
לפגם־הברית'.

הינו: לעין באותו המאמר, ולזכות להבין
בו ולעשות עמו איזה עבודה
בעבודת־השם - על־ידי־זה יתקן פגם־הברית.

[לקוטי־עצות, אלול א: 'פונת אלול' - הם תקון
ל'פגם־הברית'. ועל־ידי־זה ימצא את זווגו, ולא תהיה לו
מנגדת, רק תהיה נוטה אחר רצונו (ועקר כונה אלול עין בסימן
ו' בלקוטי א)].

אָנָה וְאָנָה בְּדַרְבּוֹ, וְדַבֵּר עִמִּי, וְשֶׁאֵל אוֹתִי: "אִם נָפַל עָלַי פֶּחַד בְּזֶה הָרֹאשׁ-חֹדֶשׁ-אֱלוּל"!?!

וְסִפֵּר לִי: "שֶׁעָלִיו נָפַל פֶּחַד גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד בְּשִׁשְׁמֵעַ קוֹל הַשּׁוֹפָר בְּזֶה הַיּוֹם שֶׁהִתְחִילוּ לְתַקּוֹעַ, כִּי אֶחָזְתוּ פֶּחַד וְרַעְדָּה גְדוֹלָה"! - וְאַחֲרֵכֶּךָ אָמַר לִי עֲנִין הַנֶּדְפָס (בִּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א קמ"א): "אֵת לְבָבְךָ וְאֵת לְבָב, רֵאשֵׁי-תְבוּת 'אֱלוּל'".

וְהַעֲנִין: שֶׁכְּשֶׁאֲדָם זֹכֶה לְהִרְגִּישׁ בְּלִבּוֹ בְּאַמֶּת כָּאֵב עֲוֹנוֹתָיו - אֲזִי מְחַיִּיבִים הַלְּבָבוֹת שֶׁל כָּל הַטְּפוֹת שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ לְהִרְגִּישׁ כָּאֵב וּמִכְאוֹבָם וְכו', מְחַיִּיבִים הַלְּבָבוֹת שֶׁל הַטְּפוֹת, לְהִרְגִּישׁ כָּאֵב וּמִכְאוֹבָם הַגָּדוֹל, כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר לֵב אֲבִיהֶם וְהִרְגִּישׁ הֵיטֵב כָּאֵב עֲוֹנוֹתָיו וְכו', כְּמִבְאֵר שָׁם.

וְאָמַר אֲזִי: אֲנִי הִרְגִּשְׁתִּי זֹאת הַיּוֹם הַזֶּה. כִּי הַיּוֹם הַזֶּה אֶחָזְנִי סֶמֶר וְרַעְדָּה גְדוֹלָה בְּשִׁשְׁמֵעֲתִי קוֹל הַשּׁוֹפָר וְכו', וְאַחֲרֵכֶּךָ בָּאָה יָאֵל בְּתִי אֲדָל וְאָמְרָה: "אָבִי, בְּשָׂרִי סֶמֶר וּפֶחַד לְבִי עָלַי, מִקּוֹל הַשּׁוֹפָר שֶׁשִּׁמְעֵתִי עֲתָה".

וְרִאִיתִי זֹאת: שֶׁעַל־יָדֵי שֶׁלֵּב הָאֵב נִתְעוֹרֵר, נִתְעוֹרֵר גַּם לֵב הַטְּפוֹת שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ יְלָדָיו מִמֶּשׁ, אוֹ חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְכו', בְּכָל-מְקוֹם שֶׁהֵם - מְחַיִּיבִים הַלְּבָבוֹת לְהִרְגִּישׁ וּלְהִתְעוֹרֵר וְכו', עַל־יָדֵי שֶׁנִּתְעוֹרֵר לֵב אֲבִיהֶם וְהִרְגִּישׁ הֵיטֵב כָּאֵב בְּאַמֶּת.

יא.

(חֲזִי-מוֹהַר"ן צו)

סִפֵּר בִּימֵי אֱלוּל: "שֶׁחָלַם לוֹ, שֶׁהָיָה רוּצָה לְכַנֵּס בְּבֵית לְשִׁמְעַ 'קוֹל שּׁוֹפָר' - וְעָבַר לִפְנֵי בֵּית אֶחָד, וְשִׁמְעַ: שֶׁשָּׁם מְזַמְרִין וּמִכִּין כַּף אֶל כַּף, וּמְרַקְדִין מְאֹד, וְשִׁמְחִין בְּקַפִּיצוֹת וְרִקְנוּדִין גְּדוֹלִים, בְּדֶרֶךְ

הַשִּׁמְחִים וְהַשּׁוֹחֲקִים מְאֹד. עֲנִיתִי וְאָמַרְתִּי: 'הֲלֹא לְכָאן בּוֹדָאִי טוֹב לְכַנֵּס לְשִׁמְעַ קוֹל שּׁוֹפָר"! (וְהַשָּׂאֵר אֵינִי זֹכֵר).

וְעָנָה אֶחָד: שָׁגַם מְרַמֵּז בְּסִפְרוֹ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א י, ה): "שִׁשְׁמֵעוֹת שּׁוֹפָר' הִיא בְּחִינַת 'הַמַּחְתָּאת בַּף וְרִקְנוּדִין', שֶׁמִּבְאֵר שָׁם מְאֹד הַזֶּה-הַרְקָדוֹשׁ (תַּקּוּנֵי-זֶהר מ"ט): "בְּתַרְוֶעָה דְּאִיהוּ רוּחָא, אֶתְעֵבֵר אֶל אַחֲרַי בְּפִירוֹת" וְכו', שֶׁעַל־יְדֵי-זֶה זֹכִיךְ לְהַמַּחְתָּאת בַּף וְרִקְנוּדִין. שֶׁהִיא בְּחִינַת (שָׁם נ"ג): "וְהָיָה רוּחָא, נָשֵׁב בְּשִׁית פְּרָקִין דְּדִרְוּעִין, וּבְשִׁית פְּרָקִין דְּרִגְלִין".

וְנִעְנֶע לוֹ רַבְּנוּ ז"ל רֵאשׁוּ.

אַחֲרֵכֶּךָ שָׁלַח הַשֵּׁם בְּלִבִּי: שֶׁמְרַמֵּז בְּפָסוּק: שִׁשְׁמֵעוֹת הִיא בְּחִינַת 'רִנָּה וְשִׁמְחָה' - כִּי (תַּחֲלִים קכ"ו, ב): "אֲזִי יִמְלֹא שִׁחּוֹק פִּינּוּ וְלִשְׁוֹנֵנוּ רִנָּה" רֵאשֵׁי-תְבוּת 'שּׁוֹפָר'. וְעַל־כֵּן אַחֲרַי פָּסוּק (שָׁם פט, טז): "אֲשָׁרֵי הָעָם יִדְעִי תַרְוֶעָה" וְכו', כְּתִיב (שָׁם שָׁם, יז): "בְּשִׁמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם".

וְעֵין בְּמְקוֹם-אַחֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א קע"ה): "שֶׁעֵקֶר הַבְּכִיָּה, צְרִיכָה לְהִיּוֹת מִתּוֹךְ שִׁמְחָה, כִּי 'בְּכִיָּה' הִיא רֵאשֵׁי-תְבוּת: "בְּשִׁמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם".

יב.

(חֲזִי-מוֹהַר"ן קט"ו)

בְּשִׁנַּת תַּקס"ב ב'חֹדֶשׁ אֱלוּל' נִכְנָס רַבְּנוּ ז"ל לְעִיר בְּרֶסֶלַב, עַל שִׁבַּת פְּרִשַׁת כִּי תֵצֵא. וְכֹאשֶׁר נִשְׁמַע הַדָּבָר בְּנֶעֱמָרוֹב הַסְמוּךְ לְפָה, הָיָה אֶצְלָנוּ דָּבָר פֶּלֶא מְאֹד שֶׁהוּא נִכְנָס לְכָאן. אָבֵל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ חָמַל עָלֵינוּ מִן-הַשְּׂמִים, וְחָשַׁב מִרְחוֹק לְהֵיטִיב אַחֲרֵיתָנוּ, לְהַשְׁאִיר שְׁאֵרִית בְּאַרְץ "לְמַעַן עֲשֶׂה בַיּוֹם הַזֶּה לְהַחְיִית עַם רַב" (לְשׁוֹן הַפָּסוּק בְּרֵאשִׁית נ, כ) וְכו' וְכו'.

וְאִנְחֵנוּ זְכִינוּ בְּרַחֲמֵי הַמְּרַבִּים, לְהִתְקַרֵּב
אֵלָיו תַּכְףּ בְּכִנְיֻסָּתוֹ לָפֶה, וַיִּתְּבֹאֵר
מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּאַרְיכוֹת.
וְאָמַר: אֵלֹהֵינוּ לֹא בָּא לְבָרֶסְלָב אֶלָּא בְּשִׁבִּיל
לְקַרֵּב אוֹתֵינוּ - דִּי. וּפֶה בְּרֶסְלָב יֵשֵׁב בְּשִׁלּוֹה
מִבְּנֵי הָעִיר כָּל יָמָיו, אֲבָל בְּעוֹלָם הָיָה
הַמַּחֲלָקֶת הוֹלֵךְ וּמִתְגַּבֵּר וְכו'.

יג.

(בוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן בוכז)

מוֹהֲרַנֵּ"ת ז"ל אָמַר: "אֲמִירַת סְפָרִי
אֲדַמּוּר ז"ל, שֶׁהֵם ה'לְקוּטֵי-
מוֹהֲרַנֵּ"ן, וְסִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, וְהַסְּפָרִי-
מַעֲשִׂיּוֹת, וְהַשִּׁיחוֹת' שֶׁלּוֹ - ה'אֲמִירָה' לְבָד,
מְסַגֵּלֶת לְהַנְשָׁמָה כְּמוֹ אֲמִירַת 'סְפָרִי הַזֶּהר
וְהַתְּקוּנִים".

עוֹד אָמַר: "שָׁגַם בִּימֵי אֱלֹהֵי הַקְּדוּשִׁים,
מִצֹּה לְאִמְרָם מִתְחַלְתֶּם וְעַד סוֹפָם,
וּמוֹעִיל מְאֹד מְאֹד".

יד.

(לקוטי-הלכות נדרים ד, ט)

עֲתָה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ שֶׁכָּבֵד נִחְרַב בֵּית-
מִקְדָּשֵׁנוּ, וְאִין מִי שִׁיכְפֹּר בַּעֲדֵנוּ
לְטַהֲרֵנוּ מִמַּשְׁאֵי הַגָּדוֹל שֶׁל עוֹנוֹתֵינוּ, עֵקֶר
סְמִיכָתֵנוּ - עַל יְמֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁהֵם מִרְאשֵׁי-
חֹדֶשׁ אֱלֹהֵינוּ עַד יוֹם-הַכַּפּוּרִים, שֶׁנִּזְכָּה לְשׁוּב
בָּהֶם בַּתְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה.

עַד שֶׁנִּזְכָּה לַפֶּעַל בַּקְּשָׁתֵנוּ בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים,
דְּהֵינּוּ בַּקְּשַׁת "סִלַּח נָא" וְכו', שֶׁהַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ יִמְחַל עוֹנוֹתֵינוּ וְעוֹן חַטָּא הַמְּרַגְלִים
שֶׁגָּרְמוּ חֲרָבִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁבָּזָה תְּלוּיִים כָּל
הַחֲטָאִים.

כִּי מִרְאשֵׁי-חֹדֶשׁ אֱלֹהֵינוּ עַד יוֹם-הַכַּפּוּרִים,
הֵם אַרְבָּעִים יוֹם, כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים יוֹם

שֶׁפָּגְמוּ בָּהֶם הַמְּרַגְלִים שֶׁגָּרְמוּ חֲרָבִין בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁבָּזָה תְּלוּיִים כָּל הַחֲטָאִים, שֶׁאֵנוּ
צָרִיכִין לְתַקֵּן פָּגַם אֵלֹהֵינוּ הָאֲרָבָעִים יוֹם,
בְּאַרְבָּעִים יָמִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֹהֵינוּ,
שֶׁהֵם מִרְאשֵׁי-חֹדֶשׁ אֱלֹהֵינוּ עַד יוֹם-הַכַּפּוּרִים.

טו.

(לקוטי-הלכות, ערב ג, לה-לו - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרָבִים)

עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתַּפְּלוֹת וְהַהֲפָצְרוֹת שֶׁל
מֹשֶׁה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְּפִיס לֹו הַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ, וְהַפֶּךְ הָרָגוֹ לְרָצוֹן, וְנִתְּרָצָה לְיִשְׂרָאֵל,
בְּאַרְבָּעִים יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים, שֶׁהֵם מִרְאשֵׁי-
חֹדֶשׁ אֱלֹהֵינוּ עַד יוֹם-הַכַּפּוּרִים.

וְעַל-כֵּן אֵלֹהֵינוּ הַיָּמִים הֵם 'מִי-רָצוֹן', 'יָמֵי-
רָצוֹן' דִּיקָא - כִּי בָּהֶם מֵאִיר
ה'רָצוֹן-הָעֲלִיּוֹן, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר.

וְאִזּוּ צָרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר, לְהַמְשִׁיךְ
עַל-עַצְמוֹ רָצוֹנוֹת חֲזָקִים וְכַסּוּפִין
גְּדוֹלִים לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-יְדֵי ה'רָצוֹן נַעֲשֶׂה 'יִרְאָה' כְּנ"ל; וְעַל-
כֵּן אֵלֹהֵינוּ הַיָּמִים נִקְרָאִים "יָמִים
נּוֹרָאִים", שֶׁהֵם 'אֱלֹהֵינוּ' וְעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה'
עַד יוֹם-כַּפּוּר - כִּי אִזּוּ עֵקֶר הַתַּגְּלוֹת עֲצָם
ה'יִרְאָה-דְּקִדְשָׁה' שֶׁנִּמְשַׁכֶּת עַל-יְדֵי 'הַתַּגְּלוֹת-
הָרָצוֹן' שֶׁמִּתְגַּלֶּה אִזּוּ בְּיוֹתֵר, כְּנ"ל.

וְעַל-כֵּן נוֹהֲגִין כָּל יִשְׂרָאֵל לְהִרְבּוֹת
בַּצִּדְקָה מְאֹד בְּאֵלֵינוּ הַיָּמִים - כִּי
עֵקֶר הַתַּקּוּן עַל-יְדֵי הַצִּדְקָה, כִּי עֵקֶר הַקְּלָקוּל
הוּא עַל יְדֵי 'מִצַּח-הַנֶּחֱשׁ' כּו' כְּנ"ל, וְצָרִיכִין
עֲכָשׁוּ לְהַכְנִיעוֹ וּלְבַטְּלוֹ, וְעֵקֶר הַכְּנָעָתוֹ הוּא
עַל יְדֵי 'צִדְקָה'.

עַל-כֵּן צָרִיכִין אִזּוּ בְּיָמֵי-הַנּוֹרָאִים,
לְהִרְבּוֹת מְאֹד בַּצִּדְקָה לְעִנְיֵינוּ-

הַגּוֹנִים - בְּדִי לְהַכְנִיעַ מִצַּח־הַנְּחָשׁ, בְּדִי לְגַלּוֹת הָאֲרֶת־הָרָצוֹן, בְּדִי לְזַכּוֹת לִירָאָה, שֶׁהוּא עֶקֶר בְּחִינַת רֹאש־הַשָּׁנָה וְיוֹם־הַכְּפוּרִים, בְּחִינַת תַּפְּלַת שְׁמוֹנַת־עָשָׂרָה לַיָּמִים־נִזְרָאִים): "וּבְכֵן תֵּן פַּחַדְךָ וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁנִּתְּנוּ הַקִּדְמוֹנִים סִמָּן לַיָּמִים אֵלּוּ (עֲמוּס ג, ח): "אֲרִיָּה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא" - בִּי אֲזִי נִתְעוֹרֵר יִירָאָה גְּדוּלָּה, עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת־הָרָצוֹן, כַּנִּל.

וְזֶהוּ "אֲרִיָּה שָׁאֵג" דִּיקָא - בִּי יֵשׁ חַיּוֹת־רַעוּת הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים, שֶׁהֵם הָאֲפִיקוֹרְסִים הַכּוּפְרִים בְּרָצוֹן, שֶׁהֵם בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל־א יז, לד): "וּבֹא הָאֲרִי וְהַדִּב" וְכוּ', שֶׁנֶּאֱמַר בְּמַעֲשֵׂה דָדוּד עִם גְּלִית וְכוּ', כַּמְבָּאֵר בַּהֲתוֹרָה הַנִּל.

וְעַכְשָׁיו בְּיָמִים־הַנּוֹרָאִים, עַל־יְדֵי רַבּוּי הַצִּדְקָה, זֹכִין לְהַכְנִיעַ מִצַּח־הַנְּחָשׁ, עַד שֶׁנִּתְבַּטַּל הָאֶרֶס הָרַע שֶׁל ה'חַיּוֹת־הָרַעוּת, שֶׁהֵם הַכּוּפְרִים, וְאִזּוֹ נִתְהַפֵּךְ לֵב הַכּוּפְרִים מֵרַע לְטוֹב, עַד שֶׁכֻּלָּם מוֹדִים בְּרָצוֹן.

טז.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, רְמִזִּים וְצִרּוּפִים עַל אֱלוֹ"ל מְמוֹהַרְנֵ"ת ז"ל - הַשְּׁמִטָּה שְׁנֵדָפֶס בַּלְקוּטִי־הַלְכוֹת הַיְּשָׁנִים בַּתְּחִלַּת חֶלֶק אֲבֹן־הָעֶזְרָה, וְנֵדָפֶס בַּחֶלֶק מִהַהוֹצָאוֹת הַחֲדָשִׁים)

[א] "וְאֵת אַהֲרֹן וְאֵת בְּנָיו אֶמְקֹדֶשׁ לְכֹהֵן לִי, וְשִׁכַּנְתִּי" וְכוּ' (שְׁמוֹת כט, מד־מה) - רֹאשִׁי־תִבּוֹת אֱלוֹ"ל.

עֶקֶר 'קִדְשֵׁת הַפְּהִנָּה' הוּא בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם ה'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ', וְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא תְּקוּנ־הַבְּרִית, בְּחִינַת פְּנוּת אֱלוֹל.

וְעַל־כֵּן גַּם ה'כְּהֻנִּים' הֵם בְּבְחִינַת תְּקוּנ־הַבְּרִית, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים לג, ט):

"בִּי שָׁמְרוּ וְכוּ', וּבְרִיתְךָ יִנְצְרוּ". וְעַל־כֵּן נִצְטוּוּ עַל 'קִדְשֵׁת־הַבְּרִית' יוֹתֵר מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כא, ז): "אִשָּׁה זֹנָה וְכוּ', לֹא יִקָּחוּ"; וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם): "בִּי קֹדֶשׁ הוּא".

[ב] "אַתָּה הַכַּחֲתָ לְעַבְדְּךָ לִיצְחָק וּבָה אֲדַע" (בְּרֵאשִׁית כד, יד). "לִנְנוּ לְלִין, וְתֹאמַר אֲלֵינוּ" (בְּרֵאשִׁית כג, כג־כד). בִּי זְיוּגוֹ שֶׁל יִצְחָק נִזְדַּמְּנָה לוֹ עַל־יְדֵי פְּנוּת אֱלוֹל (לְקוּטִי־מִוֶּהֱר"ן ח"ב פז).

[ג] "וַיִּתֵּן לָךְ אֵת בְּרִפְתֹּת אֲבִרְהָם לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתְּךָ אֵת אֶרֶץ מִגְרִיד" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית כח, ד).

[ד] "וַהֲיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ" (בַּמִּדְבָּר טו, לט). בִּי 'צִיצִית' הֵם בְּחִינַת תְּקוּנ־הַבְּרִית, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּפְּסוּק זֶה (שם): "וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם וְכוּ', וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" וְכוּ', וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב אֲדוֹנֵינוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ בַּהֲתוֹרָה "מִשְׁפָּטִים אֲמוּנָה" (לְקוּטִי־מִוֶּהֱר"ן ח"א ז).

[ה] "בִּי אֶסְלַח לְעֹנֶנִם וּלְחַטָּאתֶם לֹא אֲזַכֵּר עוֹד" (יִרְמְיָה לא, לג) - אֱלוֹ"ל.

[ו] "אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא וְכוּ' [מִחָה פִּשְׁעֶיךָ] לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר" (יִשְׁעִיָּה מג, כח).

[ז] "זָכֹר לְעַבְדֶּיךָ לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אֵל תִּפְּנֵן" וְכוּ' (דְּבָרִים ט, כז).

[ח] "וַהֲיִיתֶם לִי לְעָם, וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לְאֱלֹקִים" (יִרְמְיָה יא, ד; ל, כב; יחֲזַקְאֵל לו, כח).

[ט] "וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם, וְנִתַּתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ" (יחֲזַקְאֵל לו, כח־כו).

[י] "וְזָכְרוּת עֲמוֹ הַבְּרִית וְכוּ', לָתֵת לְזֶרְעוֹ וְתִקֶּם אֶת דְּבָרֶיךָ" (נְחֻמְיָה ט, ח).

[יא] "וְהִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי וְכו', לְהִיזֹת לָךְ לְאֱלֻקִּים וּלְזַרְעָךְ אֶחָדֶיךָ; וְנָתַתִּי לָךְ [וּלְזַרְעָךְ אֶחָדֶיךָ] אֶת אֶרֶץ מִגְרִידָךְ וְכו' (בראשית יז, ז-ח). רַאשֵׁי־תְבוּת שְׁתֵּי פְעָמִים 'אֱלוֹ"ל'.

[יב] "אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אֲבֹהֶיךָ וְשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק; וְיַעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶזֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם" (דְּבָרֵי־הַיָּמִים א טז, טז-יז). רַאשֵׁי־תְבוּת שְׁתֵּי פְעָמִים 'אֱלוֹ"ל'.

בְּכָל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים יֵשׁ הֶרְבֵּה צְרוּפִים רַאשֵׁי־תְבוּת אֱלוֹ"ל, כִּי 'אֱלוֹ"ל' הוּא 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית', כַּמְבָּאָר בְּדַבְּרֵינוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב פז) עַל פְּסוּק (בראשית כד, ח): "וְיָאֵם לֹא תֵאבֶה הָאִשָּׁה לָלַכֶּת אַחֲרֶיךָ" וְכו'.

וְתִקּוּן הַבְּרִית וְיִרְשֶׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינָה אַחַת, בְּבִחִינַת (תַּחֲלִים לז, כט): "צִדִּיקִים יִירְשׁוּ אֶרֶץ".

"וְצִדִּיק הוּא מֵאֵן דְּנָטִיר בְּרִית" (זֵהָר נח נט:), כַּמְבָּאָר בְּדַבְּרֵינוּ אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ זצ"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב קט).

וְזֶה עֵקֶר מְחִילַת עוֹנוֹת' - כִּי עֵקֶר כָּל הָעוֹנוֹת וְתִקּוּנָן, הֵם בְּעֵנִין 'שְׁמִירַת־הַבְּרִית', "כִּי עֵקֶרָא דִּי צִרָא בִישָׁא לְגַלְאָה עֲרִין" (זֵהָר וִיקְרָא טז:), כַּמְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ב; קל).

וְעַל־כֵּן בְּכָל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים שְׁמֹדְבָרִים מְחִילַת עוֹנוֹת' וּמִי־רִשְׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּמִי־הִבְטַחַת הַזֶּרַע' שֶׁהִבְטִיחַ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְאֲבוֹתֵינוּ שֶׁיֵּצְאוּ מֵהֶם זֶרַע יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּירְשׁוּ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית'. כִּי הַבְּנִים הַנוֹלָדִים בְּקִדְשֶׁת יִשְׂרָאֵל, הֵם 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית'.

עַל־כֵּן בְּכָל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים מְרָמָז בְּרַאשֵׁי־תְבוּת כַּמָּה פְּעָמִים 'אֱלוֹ"ל' - כִּי

'אֱלוֹ"ל' הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית', שֶׁאֵז זֹכִין לְכָל הַנֶּ"ל, לְמַחִילַת עוֹנוֹת', וְיִרְשֶׁת אֶרֶץ לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם לְדוֹרוֹתָם לְבְרִית עוֹלָם, שְׁכָל־זֶה הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית', בְּנ"ל.

יז.

(יְמֵי־מוֹהַרנ"ת ח"א ב)

בְּשָׁנַת תַּקס"ב ב'חֹדֶשׁ אֱלוֹל', זָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְאֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, הָרַב הָאֲמֵת, מוֹרְנוּ רַבִּי נַחֲמָן זָכַר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרָכָה. וְהוּא אָחִז בְּיָדִי, וְקָרַבְנִי בְּרַחֲמָיו הַמְּרַבִּים, וְנָשָׂא אוֹתִי "כַּאֲשֶׁר יֵשָׂא הָאִמָּן אֶת הַיֶּנֶק" (לְשׁוֹן הַפְּסוּק בַּמִּדְבָּר יא, יב).

יח.

(יְמֵי־מוֹהַרנ"ת ח"ב יד)

וְאֵז הָיִיתִי נַחֲפֹז בְּדַרְכֵי מְאֹד לְבּוֹא לְאוֹמָאן, כְּדִי לְהַגִּיעַ לְשֵׁם עַל 'עֶרֶב רַאש־חֹדֶשׁ אֱלוֹל' - שֶׁאֵז מִתְקַבְּצִים הֶרְבֵּה אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ עַל צִיוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְכו'. וְהָיִיתִי בְּעֶרֶב רַאש־חֹדֶשׁ' עַל צִיוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ.

יט.

(מַעֲשֵׂה מִבְּטָחוֹן)

הַמַּעֲשֵׂה מִבְּטָחוֹן' - סֵפֶר רַבֵּנוּ ז"ל, בְּלִיל ד' אֱלוֹל שְׁנַת תַּקס"ו.

כ.

(עָלִים לְתַרְוֹפָה, מִכְתָּב רַבֵּנוּ ז"ל לְחוֹתֵנוּ מִזִּיג שָׁנִי)

מֵה שֶׁעָבַר אֵין, כִּי כָּבֵד עָבַר זְמַן הַחֲתָנָה. וְלִהְבֹּא בְּקִשְׁתִּי, אִם בְּרָצוֹן מַעֲלָתוֹ שִׁיחָהּ הַקָּשֶׁר שֶׁנִּתְקַשְּׁרָנוּ בֵּינֵינוּ בְּקָשֶׁר שֶׁל קִימָא, יִרְאֶה הַפֶּאָר מַעֲלָתוֹ, לְמַחֵל עַל כְּבוֹדוֹ הָרָמָה וְהַנְּשָׂאָה, וְלִקְרָא עַל הַחֲתָנָה סְמוּךְ לְפָה קֶהֱלָתָנוּ, שִׁיחָהּ סְמוּךְ וְנִרְאֶה לְקֶהֱלָת-

קדש ברסלב, ולא יאחר מחצי חדש אלול
הבא עלינו לטובה וכו'.

כא.

(עלים לתרופה, א' מצורע
ראש-חדש ניסן תקצ"ב)

והנה בעתים הללו אני עוסק בענין פונת
אלול, שהם 'תקון-הברית', שהוא
סודות עצומים שגלה שם (לקוטי מוהר"ן ח"ב פז-
פח) בענין: "ואם לא תאבה האשה וכו',
ובענין ה'פרות' ובענין ה'אבדות' שמחפשין
המלאכים שתוקעין תקיעה תרועה תקיעה
וכו' וכו', אשרי האזנים ששמעו מזה, כי לא
נשמע בזאת מעולם וכו'.

והעקר היוצא משם: שצריך כל אדם
לבקש ולחפש הרבה הרבה מאד
מאד אחר אבדותיו. ועקר הבקשה והחפוש,
הוא על-ידי דרכי תורה שגלה על פסוק:
"קרא את יהושע" בסימן ו', במבאר שם
במקומו, כי התורה הנ"ל הוא 'סוד פונת
אלול' וכו'.

ועקר הפונות - הם בחינת (תהלים קלט, ח):
"אם אפק שמים שם אתה ואציעה
שאול הנד", שהוא בחינת: 'בקי ברצוא', 'בקי
בשוב', 'בקי בעיל', 'בקי בגפיק'. כי מי שזוכה
לקיים: "אם אפק וכו' ואציעה שאול הנד" -
הוא ממשיך על עצמו בחינת 'סוד פונת
אלול', ויכול לחפש ולבקש אחר אבדותיו.

כי צריך לחפש ולבקש הרבה, ובדאי
בתוך אותו הזמן עובר על האדם מה
שעובר, בפרט שאבדתו על-פירב, הם
במקום מדבר שממה, במקום תהו ובהו,
שמחמת זה האדם תועה בשוה אויב, ועל זה
נאמר (תהלים קז): "תעו במדבר בשימון דרך
וכו'", וכל המזמור.

ועתה הבן בעצמך: כמה וכמה צריכים
לחזק את-עצמו בשצריכין לעבור
במקומות כאלו, לבקש אחר אבדות שנאבדו
מכמה שנים, וגם צריכין לבקש ולמצא אבדות
מגלגולים הקודמים שעברה נשמתו בהם.

וקשה להמלט, שבתוך החפוש לא יאבד
עוד יותר, וכמרמז שם: שאפלו
הצדיקים החופרים אחר האבדות, לפעמים
הם עצמם אויבים עוד, עין-שם. מכל-שכן
שאר אנשים. ועל-ידי-זה מתארך הגלות כל-
כך בכלליות. וכן גלות הנפש בפרטיות של
כל אחד ואחד מתארך כל-כך, הכל מחמת
זה, המקום ירחם.

על-כן כל מי שרוצה לחוס על נפשו,
כמה וכמה התחזקות הוא צריך
לבלי ליאש עצמו מן הבקשה והחפוש
לעולם, יהיה איך שיהיה, אפלו אם נדמה לו
שאובד חסד-שלום בכל-פעם יותר, אף-על-
פי-כן הוא יעשה את שלו ויחפש יותר.

ואף-על-פי שאינו מוצא כלל, צריך
להאמין: שבודאי מוצא
הרבה על-ידי הבקשה והחפוש לבד, כי
הגיעה אינו נאבדת כלל, כי "לית רעותא
טבא דאתאביד" (זהר תרומה קנ).

וזהו (מגלה ו): "יגעתי ולא מצאתי אל
תאמין, יגעתי ומצאתי תאמין".
וקשה: מה הוא לשון "תאמין", הלא יכולין
לראות אם מצא אם לאו!

אך באמת יכול להיות שיגע הרבה, ונדמה
לו שעדיין לא מצא כלל, ומחמת זה
הוא אומר "יגעתי ולא מצאתי" - אף-על-פי-
כן "אל תאמין לו". רק "יגעתי ומצאתי
תאמין", אף-על-פי שאין בידו מאומה מה

שְׁמָצָא, אִף-עַל-פִּי־כֵן תֵּאֱמִין בְּאִמּוּנָה-
שְׁלָמָה, שְׁבוּדָאֵי מָצָא הִרְבָּה.

בי יש הרבה שאין מראין לו מה שְׁמָצָא,
עד הסוף. וגם אפלו אם לא מָצָא כָּל־
עֵדִין - אִף-עַל-פִּי־כֵן מָצָא הִרְבָּה, עַל-יְדֵי
הַחפוש וְהִיגִיעָה לְבַד, כִּי הִיגִיעָה וְהַחפוש
לְבַד, אֵינוֹ נֶאֱבָד בְּשׁוּם-אֶפֶן. וְעַל-כֵּן "וְגַעַתִּי
וּמָצָאתִי תֵּאֱמִין", 'תֵּאֱמִין' דִּיקָא כִּנ"ל, וְהֵבִן
הֵיטֵב, כִּי לֹא דָבָר רִיק הוּא.

וְעַל-פִּי דֶּרֶךְ זֶה שָׁאֵנוּ קוֹרְאִין אֶת כָּל
הִיגִיעוֹת וְהַעֲבֹדוֹת בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה,
בְּפֶרֶט בְּשִׁיחוֹת לִפְנֵינוּ יִתְפָּרֵךְ - הַכֹּל אָנוּ
קוֹרְאִין עֲתָה בְּשֵׁם 'בִּקְשָׁה וְחַפּוּשׁ', וְכֵן עַל-
פִּי־רַב מִבִּקְשִׁין וּמְחַפְשִׁין עַל-יְדֵי דְּצוּן
וְתִשׁוּקָה וְגַעְגּוּעִים וְכו' - עַל יְדֵי זֶה אַתֶּם
יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק הִרְבָּה בְּכָל עֵת אִיךְ שֶׁהוּא.

כִּי אַתֶּם מְחַיִּבִים אִף-עַל-פִּי־כֵן לְבַקֵּשׁ
וּלְחַפֵּשׁ יוֹתֵר, כְּמוֹ הַמְּחַפֵּשׁ אַחֵר אֲבִדוֹת
בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׁבוּדָאֵי אֵינוֹ מוֹצֵא בְּפַעַם אֶחָד,
בְּפֶרֶט אֲבִדוֹת כְּאֵלוֹ שְׁצָרִיכִין לְבִלּוֹת כָּל יָמָיו
לְבִקְשָׁם וּלְחַפְשָׁם.

בְּפֶרֶט שָׁאֵנוּ מֵאֱמִינִים בְּאַמֶּת שָׁאִין
הִיגִיעָה לְרִיק חֲסִי־שְׁלוֹם, כִּי מֵה
שְׁמְרוּיָחִין עַל-יְדֵי הִיגִיעָה וְהַחפוש לְבַד,
אֲפֹלוֹ כָּל זְמַן שָׁאִין מוֹצֵאִין, הוּא רוּחַ בְּלִי
שְׁעוֹר, יוֹתֵר מִכָּל הוֹן דְּעֵלְמָא, "עֵין לֹא
רָאִתָּה" וְכו'.

מִכָּל-שִׁבּוֹן שָׁאֵנוּ בְּטוֹחִים, שְׁבוּדָאֵי נִזְכָּה
לְמָצָא הַכֹּל סוּף כָּל סוּף, אִם
נִזְכָּה לְהִתְחַזֵּק וּלְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ תָּמִיד, וְכִנ"ל.

כב.

(עלִים-לתְרוּפָה, א' שופְטִים תַּקצ"ג)

וְתִזְכָּה לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָּהּ וְכו', שֶׁזֶהוּ 'סוּד
כּוֹנֵן אֱלֹלוֹ' כִּידוּעַ לָךְ (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן)

ח"א ו). אֲשֶׁרֵינוּ שָׁאֵנוּ זֹכִים לִידַע מִסּוּדוֹת
כְּאֵלֶּה, שֶׁהֵם דִּרְכִים נִפְלָאִים לְכָל אֶחָד
לְעִבּוּדָתוֹ יִתְפָּרֵךְ. "אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי"
יִזְכְּנוּ לְלַכֵּת בָּהֶם בְּאַמֶּת.

וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ הַכּוֹנֵן: שָׁאֵנִי צָרִיךְ לְהִתְעוֹרֵר,
וּלְהִשְׁתַּוְּקָה, וּלְהִתְיַגֵּעַ, וּלְהִתְקַרֵּב -
"לְדוּדֵי יִתְפָּרֵךְ" - וּלְהִיּוֹת בְּקִי בָּזֶה. "וְדוּדֵי
לִי" - יִזְכְּנוּ וַיַּעֲזְרֵנוּ, לְקַרְבָּנוּ אֵלָיו בְּחִמְלָתוֹ וְכו'.

כג.

(עלִים-לתְרוּפָה, א' רָאָה תַּקצ"ד)

וְאִם אָמְנָם יֵשׁ לִי צֶעַר מְזֵה, שְׁבֹאֵת לִי
זֶה לְהַצְטַעַר כָּל-כָּךְ בְּדֶרֶךְ, בְּשִׁבִּיל
רוּחַ כְּזֶה. עַם-כָּל-זֶה זֹאת נִחְמָתִי, מֵה
שְׁכִתְבָתָּה שְׁנִזְכָּרְתָּ בְּדִבְרֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוֹ וְנִרְבָּנוּ
זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּה (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן ח"ב פז): "ש'דֶּרֶךְ"
הוּא 'תְּקוּנַת-הַבְּרִית' - וּבְכּוֹנֵן אֱלֹלוֹ.
וּמֵהִסְתֵּם חֲשֵׁבְתָּ אַזְ כִּמָּה דְּבִרְי־תוֹרָה, וְגַם
הָיָה לָךְ בְּתוֹךְ-כָּךְ לְפָרֵשׁ שִׁיחָתְךָ לִפְנֵינוּ
יִתְפָּרֵךְ וְכו'.

כד.

(עלִים-לתְרוּפָה, א' שופְטִים תַּקצ"ד)

וְנִזְכָּה לְקַבֵּל חֹדֶשׁ אֱלֹלוֹ הַנּוֹרָא הַזֶּה הַבֵּא-
עֲלֵינוּ לְטוֹבָה בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה, כִּי
כָּל דְּבָרֵי מִכְתָּבֵי הַנ"ל [מַעֲנִין יוֹלֵדֶת וְלֵדָה]
מְדַבְּרִים מ'אֱלֹלוֹ', שְׁנִרְמָז בְּפִסּוּק (מִשְׁלִי לֹא,
כח): "עֲזֹ וְהִדְר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן",
שֶׁהוּא צִרוּף 'אֱלֹלוֹ' בְּרֵאשִׁי־תַבּוּת, כְּמוֹ
שְׁכִתוֹב בְּסִימָן כ"א, וְשֵׁם מְדַבֵּר מַעֲנִין
"יּוֹלְדוֹת", וּמַעֲנִין "צִעֲקָתָנוּ יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת",
כְּמוֹ שְׁכִתוֹב שֵׁם, עֵין-שֵׁם.

רָאָה וְהֵבִן: שְׁכִתוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה יְכוּלִין
לְמָצָא כָּל מְבַקֵּשׁ, כִּי בְּשִׁכְתָּה זֶה בְּרָכוּ
חֹדֶשׁ אֱלֹלוֹ, וְהָיָה חֲבוּר נִפְלָא לְעֵנֶיךָ הַנ"ל.

וכן הוא בכל יום ויום - שכל מה שנעשה בכל יום ויום אצל כל אחד ואחד, הכל יכולין למצא בתורתו הקדושה בדרגים נפלאים, באשר כבר שמעת וראית והבנת אצלי כמה פעמים, וכל־זה לפי מעוט שכלנו, מפל־שכן הנסתרות שבהם עד אין־סוף ואין־תכלית וכו'.

והשם־יתברך יעורר לבבכם באמת, שתזכו להרגיש אמת נעימת תורתו הקדושה, ולילך בהם באמת בכל עת, כל אחד, בכל מקום שהוא, ולקיים באמת (תהלים קלט, ח): "אם אפק שמים שם אתה, ואציעה שאל הנד", שזהו סוד פונת אלול' (לקוטי־מזהר"ן ח"א ו), ולילך בזה באמת ובתמימות, לקיים (דברים ד, לו): "וידעת היום וכו' כי ה' הוא האלקים, בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד".

בה.

(עלים־לתרופה, אור ליום א' שופטים תקצ"ה)

לעת־עתה יש לנו פנאי להתקרב להשם־יתברך, ולהתפלל לפניו על־ידי־זה דיקא, כי אין לנו למי לברח ב־אם להשם־יתברך.

רק עתה אנו צריכין להתפלל להמשיך ישועה ורחמים, שיצא דבר המשפט לטובתי, שאהיה זכאי לגמרי במשפט, כאשר באמת אני נקי מעוון בענין זה, כי הכל עלילות שקר, ושונאינו יכרעו ויפלו, ויבשו ויבהלו מאד וכו', ולח' הישועה. [לפני־זה ישב בתפיסה, ואחר־כך בראש־חדש אלול גרשו אותו לגעמירוב וכו', ועבר כל התלאות, כמבאר שם בהמכתבים].

והנה ימי המשפט והדין הגדול של ראש־השנה ממשישין ובאין, וכבר ברכו

ראש־חדש אלול, וצריכין לרעד ולפחד מאד מ'משפט' הזה שנוגע לחיים־נצחיים, ואי־אפשר לשחד במקוון ולפנים בדברים, וכל פחד המשפט שעלי שיש לנו עתה - הוא כדי לזכר ולא לשכח 'פחד המשפט' של ראש־השנה, מפל־שכן של יום הדין הגדול והנורא.

כי צריכין להעלות כל הפחדים, וכל היראות הנפולות, לבלי לפחד ולהתירא משום דבר, ב־אם מהשם־יתברך לבדו. ולידע ולהאמין: שכל היראות והפחדים העוברים על האדם, בפרט פחדים כאלה שיש לנו עתה, הכל כדי להזכירנו לרעד ולפחד מהשם־יתברך.

ותכף שזוכרין ביראת־השם, אף־על־פי שיודעים כל אחד בנפשו שאינו נקי כלל, אף־על־פייכן יכולים לשמח ולחיות חיים אמתיים, כי "יראת ה' תוסיף ימים" (משלי י, כז), בחינת: "יראת ה' לחיים" (משלי יט, כג).

וזה עקר 'שלמות היראה' - שדיקא על־ידי היראה הגדולה, יגיע לשמחה, כמו שכתוב (תהלים ב, יא): "וגילו ברעדה". [עין בענין זה בלקוטי־הלכות, הלכות פסח ט; והלכות בכור־בהמה טהורה ד].

ועקר בכח הצדיק־האמת, כי מאחר שזוכרין איך צריכין לפחד ולרעד מעצם הפגמים וכו' - תכף מחיין ומשמחין עצמו, מה שאנו סמוכין בכח גדול ונפלא בזה וכו'.

בו.

(עלים־לתרופה, א' תבוא תקצ"ז)

ותהלה־לקל דברנו דברי אמת מענין התורה (לקוטי־מזהר"ן ח"ב פב):

"כִּי־תֵצֵא, מֵעֵינֶיךָ בִּסְדֵּר וְשִׁלְא־בִּסְדֵּר".
וּבְיִדְאֵי נִצְרָךְ לָךְ דְּבוּרִים אֱלוֹ גַם־כֵּן, כִּי כָל
מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מָה שֶׁהוּא נֶגֶד רְצוֹנְךָ, הַכֹּל
הוּא מִבְּחִינַת 'שִׁלְא־בִּסְדֵּר'. וְהִדְרָךְ לַתְּשׁוּבָה
שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּאֵלּוּל, הוּא תִקּוּן לָזֶה.

וְעֵקֶר הַדֶּרֶךְ הוּא - לִידַע וּלְהֶאֱמִין:
שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּכָל מָקוֹם, וּבְכָל
דִּרְגָא, אֲפֹלוּ בַּעֲשֵׂר כְּתָרִין דְּמִסְאָבוּתָא,
בְּחִינַת (תְּהִלִּים קל"ט, ח): "אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם
אֶתָּה, וְאֶצִּיעָה שָׁאוֹל הַנֶּדֶךְ", כַּמְבָּאָר שֶׁם הֵיטֵב
בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר בְּלִקּוּטֵי־תַנְיִנָא בְּסוּפּוֹ, עֵינֶיךָ
שָׁם. וְהָעֵקֶר לְבִטּוֹל עֲצָמוֹ בְּבְחִינַת מִ"ה. "מָה
אֲנִי מָה חַיִּינוּ מָה כְּחֵנוּ" וְכו'.

תְּהִלָּה לְקַל יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׁמּוּחַ, אֵיךְ שֶׁהוּא
אֵיךְ שֶׁהוּא. וְזֶה הָעֵקֶר, לְזַכֵּר תָּמִיד
בְּהַחֲסֵד הַנִּפְלָא שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ,
לְקַרְבָּנוּ לְמָקוֹם שֶׁקָּרְבָנוּ. עַד שֶׁיִּהְיֶה עַל־יְדֵי־
זֶה כָּל הַיְגוֹן וְאִנְחָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמּוּחַ, כִּי אִף־
עַל־פִּיכֵן אֲנִי יוֹדַע מִתּוֹרָה כְּזֹאת, מִהִיכָן
נִמְשָׁךְ מָה שֶׁמִּתְנַהֵּג לְאָדָם 'שִׁלְא־בִּסְדֵּר'.

שִׁים לְבָךְ: הַנִּשְׁמַע כְּזֹאת, לֹאמֹר תּוֹרָה
כְּזֹאת, עַל דְּבוּרִים אֱלוֹ 'שִׁלְא־בִּסְדֵּר',
שֶׁזֶה עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם. וְלֹא נִמְצָא מִי
שִׁיאֵמַר תּוֹרָה עַל זֶה.

בְּפֶרֶט תּוֹרָה נִפְלְאָה כְּזֹאת, הָעוֹלָה עַד
אֵין־סוּף, וְיִוָּרֶדֶת עַד אֵין תַּכְלִית,
לְהָרִים וּלְהַגְבִּיָּה הַמְּנַחִים בַּעֲשֵׂר כְּתָרִין
דְּמִסְאָבוּתָא, אֲשֶׁר אֵין יְרִידָה לְמַטָּה מִזֹּו, גַּם
עֲלֵיהֶם הִגִּיעַ רַחֲמֵי בִּדּוּר הַזֶּה, לְעוֹרָרָם,
וּלְהַקִּיצָם, לְתַמְכָּם, וּלְסַעֲדָם, לְהַחֲלִימָם,
וּלְרַפְּאוּתָם, לְהַחֲיוּתָם, וּלְשִׁמּוּחָם.

וְאִם אֶתָּה כָּמוֹ שֶׁהוּא, עַל־כָּל־פָּנִים אֵין
אֶתָּה גְּרוּעַ מֵהֶם חֲסִי־וְשִׁלּוּם חֲסִי־
וְשִׁלּוּם. וְחֻבָּה יִתְרָה נּוֹדַעַת לָךְ בְּנֵי חֲבִיבִי,

שֶׁאֶתָּה יוֹדַע מְכַל זֶה, וְעוֹד וְעוֹד וְכו' וְכו'.
אֲשֶׁרֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ אֲזִינֵינוּ, וְעֵינֵינוּ, וּלְבָנוּ -
שֶׁרָאִינוּ וְשִׁמְעָנוּ וְהִבְנָנוּ כָּל זֶה. עַדִּין יֵשׁ לָנוּ
גַּם תִּקּוּן לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחֵי בָּזֶה וּבְבֹא
לְנִצָּח.

כז.

(עֲלִים־לְתַרּוּפָה, יוֹם ו' עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ תַּקצ"ח)
כָּל לֵב מִבֵּין, רָאוּי לְהִבִּין מִרְחוּק:
שֶׁבִּתְשָׁרִי הוּא מִלְחָמָה עֲצוּמָה לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד, כַּאֲשֶׁר מְקַדִּימִין לְצַעֵק בְּכָל
'חֹדֶשׁ אֱלּוּל' (בְּמִזְמוֹר לְדוֹד ה' אֲוִרִי): "אִם תַּחֲנֶנָּה
עָלִי מַחֲנֶנָּה לֹא יִירָא לִבִּי, אִם תִּקּוּם עָלִי
מִלְחָמָה וְכו' [בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ].

אֲבָל "בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ" בְּיִדְאֵי, בְּכָל מָה
שֶׁכְּתִבְתִּי עַד הַנָּה, בְּקִדְשֵׁי שַׁבַּת־
קֹדֶשׁ, וּבְקִדְשֵׁי תְשָׁרִי וְכו' וְכו'. וְהַכֹּל הוּא
כַּח קִדְשֵׁי הַצַּדִּיק־הָאֵמֶת שֶׁגָּלָה כָּל זֶה,
וְעוֹסֵק בְּכָל זֶה עַדִּין - כִּי "גְּדוֹלִים צַדִּיקִים
בְּמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּחֵייהֶם" (חֲלִיל ז: וְכו').

כח.

(עֲלִים־לְתַרּוּפָה, א' רָאָה תַּקצ"ט)
הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ יִחְזַק לְבָבָנוּ, שֶׁנִּתְחִיל
לְהִבִּין עֲצָמָנוּ לְקַבֵּל 'קִדְשֵׁי
אֱלּוּל' כְּרָאוּי.

כט.

(עֲלִים־לְתַרּוּפָה, רֵאשִׁי־חֹדֶשׁ אֱלּוּל תַּקצ"ט)
שְׁלוֹם לְבָנֵי חֲבִיבֵי וְכו', מִכְּתָבוֹ קִבְּלָתִי
עִתָּה. וְגַם הַמְּכַתֵּב מֵרַבִּי מְרֻדְכֵי
קִבְּלָתִי, וְהַכֹּל קֵדָם שֶׁעֲמַדְתִּי לְהַתְּפִלָּל
'תְּפִלַּת מוֹסָף' שֶׁל 'רֵאשִׁי־חֹדֶשׁ אֱלּוּל'.
וּקְרִיתִיו הֵיטֵב, וְהוֹדִיעֵנו לִי: שֶׁהֶעֱגֵל נֶאֱבַד,
וְצָרִיכִים רַחֲמִים שֶׁהַפָּרָה תִּתֵּן חֲלָבָה, יְהִי
רְצוֹן שְׁיִתְקַיֵּם כֵּן.

וְהָנָה כָּל צְרוּתֵינוּ וּמְרִירַת נַפְשֵׁנוּ, הוּא מ'חטא העגל', וְאֵנּוּ צָרִיכִים שֶׁהַפָּרָה תִּכְפֹּר עַל בָּנָהּ, כִּמּוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י (במדבר יט, כב). וְהַכֹּל בְּיַד לְזָכוֹת שִׁיחֶיהָ "דָּם נֶעְכָּר וְנִעְשָׂה חֶלֶב" (בכורות ו: נדה ט).

וְהָנָה סְחָרְתָם עַד הֵנָּה ב'פִּיאֻוָּקִים' [עלויות. סוג תולעים שמוציאים הדמים הרעים מהגוף, ופעם השתמשו בזה להקצת דם] וכו'. וּמ'בִּלְבוּלֵי הַדָּמִים' שֶׁקָּשָׁה לְזַכֶּכֶם, בָּא 'חֲלֵי הַמֵּאֲזִלִּין' רַחֲמָנָא-לְצִלָּן, וְכֹל מִיָּנִי חוֹלְאֵת רַחֲמָנָא-לְצִלָּן, וְכֹל טְרִדַת הַפְּרִנָּסָה, וְכֹל הַמַּחֲלָקֶת וּבְזִיוָנוֹת וּשְׁפִיכוֹת-דָּמִים, אֲשֶׁר אֵתֵם מִבִּקְשִׁים כַּעַת עַל-כָּל-זֶה.

אַתָּה צָרִיד לִישׁוּעָה גְדוֹלָה שִׁיחֲזֹר בָּנָה לְאִיתָנוּ בְּשִׁלְמוֹת מְהֵרָה, בַּעַל הַרְחָמִים בּוֹרָא רְפוּאוֹת יִמְלָא מְשַׁלּוֹתֶיךָ מְהֵרָה. וְרַבִּי מְרַדְּכִי מִבִּקֵּשׁ לְהַנְצִל עַל לְהָבָא. וְהַכֹּל צָרִיכִים לִישׁוּעַת אֱלֹקֵינוּ, יִמְלָא ה' כָּל מְשַׁלּוֹת יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה.

וְכָל-זֶה הוּא 'סוּד כּוֹנֵנוֹת אֱלֹלִי', שֶׁהוּא לְהַכְנִיעַ הָדָם שֶׁבַחֲלָל הַשְּׁמָאֲלִי. וְהַתְּקוּן עַל-יְדֵי שִׁיחֲפּוֹד מ'ד'ם' ל'ד'ם', לְסַבֵּל בְּזִיוָנוֹת וּשְׁפִיכוֹת-דָּמִים מִכִּפָּה צָדִידִים (לקוטי מוהר"ן ח"א ו).

כִּי גַם מֵה שֶׁמִּנָּח כָּל אֶחָד בְּעִינֵי-עַצְמוֹ, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלּוּ חֲסִין-שְׁלוֹם חֲסִין-שְׁלוֹם אֶפֶס תִּקְוָה, גַּם זֶה בְּחִינַת שְׁפִיכוֹת-דָּמִים שֶׁצָּרִיכִין לְסַבֵּל הַכֹּל, וַיַּעֲבֹר עָלֵי מָה. וְאִם חֲסִין-שְׁלוֹם לֹא יִהְיֶה עוֹלָם-הַפֶּא, אֶף-עַל-פִּי כֵן הָאֱמֶת הוּא אֱמֶת, וְאִנִּי חָפֵץ וּמִשְׁתַּוָּקֵק רַק לְהָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף יָבוֹא יוֹם פְּקָדָתִי וְכו', וְכו', וְסוּף כָּל סוּף הַהִכָּרַח לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן וְכו'.

אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן - חֲלִילָה וְחֲלִילָה לְכָל בְּעִינֵי-עַצְמוֹ בְּשִׁבְלִי-זֶה. וְזֶה כָּל 'כוֹנֵנוֹת אֱלֹלִי', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "בָּקִי בַּהֲלָכָה, בָּקִי בְּרָצוֹא, בָּקִי בְּשׁוּב, אִם אֶפֶס שָׁמַיִם שָׁם אֵתָה וְאֶצִּיעָה שְׁאוֹל הַנֶּדָּ" (תהלים קלט, ח), בְּחִינַת 'עֵיל וְנָפִיק' (לקוטי מוהר"ן שם). וְכִפָּה וְכִפָּה דִּבְרָנוּ בְּזֶה כִּפָּה וְכִפָּה צָרִיכִין לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה.

וְרַבִּי מְרַדְּכִי הֵנ"ל בּוֹתֵב לִי: שְׁעָדִין נִדְמָה לוֹ שֶׁאֶפֶס תִּקְוָה חֲסִין-שְׁלוֹם, אִם כֵּן לֹא שִׁבְקָתָ חַיִּי לְכָל בְּרִיָּה. תִּדַּע וְתִאֱמִין לִי: שֵׁשׁ גְּרוּעִים מִמֶּדֶ הִרְבֵּה, וְגַם הֵם צָרִיכִין לְהַחֲיוֹת עַצְמָן ב'כוֹנֵנוֹת אֱלֹלִי' הֵנ"ל, לְקַיֵּם בְּאֵמֶת בְּכָל עֵת: "וְאֶצִּיעָה שְׁאוֹל הַנֶּדָּ", וְאִזְ הִיָּה טוֹב לָהֶם לְנֻצַּח וְכו'.

ל

(עלים-לתרופה, ב' תצא תקצ"ט)

וּבַעַל הַחֲמִלָה יַחְמַל עָלֵינוּ, וַיּוֹרֵנוּ הַדֶּרֶךְ לְתִשׁוּבָה הַנִּפְתָּח ב'חֹדֶשׁ אֱלֹלִי, כִּי בּוֹדֵאי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וְהַצַּדִּיקִים עוֹשִׂים אֵת שְׁלָהֶם תָּמִיד, וְעוֹסְקִים בְּזֶה בְּשִׁלְמוֹת, לְהַמְשִׁיךְ הַדֶּרֶךְ הַקָּדֵשׁ הַזֶּה מִחֹדֶשׁ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, בְּחִדוּשִׁים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד, כִּי מְאֹד עֲמָקוֹ מַחֲשַׁבּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ.

אִךְ מִי יִתֵּן שֶׁנִּזְכֶּה גַם אֲנַחְנוּ לְהֵאֱמִין בְּזֶה בְּשִׁלְמוֹת, בְּאִפֶּן שֶׁנִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ גַם עֵתָה קֹדֶשֶׁת הַדֶּרֶךְ הַזֶּה מִחֹדֶשׁ, שִׁיקִים בָּנוּ: "חֹדֶשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה", אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רָצוֹן.

לא

(עלים-לתרופה, ה' ראה ת"ר)

וַיַּעֲבֹר עָלֵי מָה, אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֵת שְׁלִי, וְאֶחָטָף טוֹב כָּל מָה שְׁאוֹכֵל, מִעַתָּה אוֹ הִרְבֵּה, "כִּתְרִנְגוֹל הַמִּנְקָר בְּאֶשְׁפָּה" וְכו'.

(עבודה זרה ד). ובפרט לצעק ולהתחנן להשם-
יתברך בכל פעם, בפרט בימים הקדושים
הנוראים הללו.

לב.

(עלים-לתרופה, ה' שופטים ת"ר)

וימים-הנוראים הקדושים ממשמשים
לבוא, וצריכין לפשפש
במעשיו, ולבקש ולדרש ולחקר דרך
לתשובה, כל אחד ממקום אשר הוא שם.
ו"אין בחנו אלא בפה". וגם לזה צריכין
סיעתא דשמיא.

וצריכין להתחזק ברצונות וכסופין טובים,
בהתחזקות גדול, ובעקשנות
גדול, ברצון. ולהאמין בעצמו: שעדין הטוב
שבו חזק מאד מאד, אף-על-פי שפגמתי בו
כמו שפגמתי, אף-על-פייכן "מים רבים לא
יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפו"
(שיר-השירים ח, ז) - את הנקודות טובות
שזכיתי לחטף בזה הצל עובר.

ובפרט שתהלה לקל בחדו הגדול, הכל
גנוז וצפון חתום ומשמר אצל
ה' ראש-בית האמת, ובכחו הגדול עדין יש
לי תקנה, לכל טוב אמת ונצח.

רק חזק ואמץ מאד לשמח בכל זה בכל
השנה בלה, ובאלו הימים הקדושים
אלול ותשרי ביותר ויותר.

אשרינו שאנו יודעים צרופים קדושים
ונוראים ונשגבים פאלה על
'אלול' ו'תשרי'.

ולא יכלתי להתאפק מלהזכיר קצתם: "עז
והדר לבושה ו'תשחק ל'יום א'חרון"
(משלי לא, כה) - צרוף 'אלול' בראשי-תבות
(לקוטי מוהר"ן ח"א כא). "ומל ה' אלהיך א'ת

ל'בבך ו'את ל'לב" וכו' (דברים ל, ו - ח"א קמא).
"ואם לא תאבה האשה ל'לכת א'חריך" וכו'
(בראשית כד, ח - ח"ב פז) - ולזה שיד' סוד פונת
אלול' (ח"א ו): ש'סוד הוא (תהלים קלט, ח): "אם
אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנד".

אשרי המתחזק בכל יום ובכל עת, ובפרט
ב'אלול' בעצמו, לילך בזה,
להמשיך על-עצמו ה'בקיאות' מה"בקי
בהלכה - בקי ברצוא, בקי בשוב" וכו' וכו'.

'תשרי'י 'תשרי'י' וכו'. [הוא מביא צרופי
תשרי"]. "מי שמע בזאת, מי ראה
פאלה" (ישעיה סו, ח), בפרט מי שזכה לטעם
אפלו בנקדה מן הים "צוף דבש אמרי נעם"
(משלי טז, כד), התגלות התורות הקדושות
שנאמרו על כל הנ"ל וכו'.

לג.

(עלים-לתרופה, ג' תצא ת"ר)

השם-יתברך ירחם עלינו ויזכנו,
להמשיך עלינו שני
הבקיאות שצריכין להמשיך על-עצמו, שהם
בחינת (לקוטי מוהר"ן ח"א ו): "בקי ברצוא, בקי
בשוב, שהם בחינת (תהלים קלט, ח): "אם אסק
שמים שם אתה, ואציעה שאול הנד".

כי בודאי הוא 'בקיאות' גדול ועצום מאד,
כאשר כבר דברנו בזה כמה פעמים.
ויותר יש לדבר מזה כמעט בכל יום, כי
"עקב הלב מכל ואגש הוא" (ירמיה יז, ט) וחוליה
מאד. וכמה וכמה חותרים עלינו מאד בכל
יום, להפילו לגמרי חס-ושלום חס-ושלום.

וצריכין בכל פעם לזכר היטב בענין
ה'בקיאות' הנ"ל, ועוד כמה
שיחות קדושות ותורות נוראות השייכים
לזה, למען ישאר קים על עמדו תמיד.

ובפרט ב'חדש אלול', שאז נמשך ה'שני בקיאות' הנ"ל, שהם 'סוד פונת אלול' וכו' וכו'. באמת איני יכול להבין כלל במה זכינו לשמע פזאת.

לז.

(עלים-לתרופה, ד' עקב תר"א)

מי יתן שימלא השם משאלותיך אשר שאלת במכתבך, לחזק דעתך ולבך להתחיל מעתה מחדש, ובפרט ש'מי אלול' ממשמשין ובאין.

חזק בני וחזק, והלך בדרכי אדונינו מורנו-ורבנו הקדוש זכר-צדיק-לברכה, שהזהיר את כל אחד לפרש שיחתו בכל יום בלשון אשכנז וכו'.

חזק ואמץ לבך, להתחיל מעתה לעסק בזה, ולקבע עתים ושעורים על כל דבר. דהינו: ללמד פוסק בכל יום ב' או ג' דפין לפחות, וללמד חמש ונביאים-פתובים בכל יום, ולומר תהלים ותפלות בכל יום, ולפרש שיחתך לפני השם-יתברך בלשון אשכנז בכל יום וכו'.

וגם יהיה לך פנאי לדבר ולשוח עם חבירו אנשי-שלומו היקרים, ולשמח נפשך עמם יחד, ולזכר עצמו בכל יום בנעימות חלקנו וכו'.

לה.

(עלים-לתרופה, ד' עקב תר"א)

ושלום לכל אנשי-שלומו שבברסלב, באהבה רבה ורחימתן עזיזא וכו', ו'מי אלול' ממשמשין ובאין, ושבעה דנחמתא כבר התחילו, וצריכין להכין עצמן על 'ראש-השנה' הקדוש והאים ונורא מאד, 'היתקע שופר בעיר, ועם לא יחרדו' (עמוס ג, ו).

ותזכרו היטב מה שזכינו לשמע על 'קדשת אלול' ו'ראש-השנה': "א'ת ל'בבך ו'את ל'בב" (דברים ל, ו - לקוטי מוהר"ן ח"א קמא). "עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון" (משלי לא, כה - ח"א כא). "תשר"י, תשר"י" ("תשווי מראש אמה". שיר-השירים ד, ח - ח"ב ח, יב).

ואל יתישנו בעיניכם חדושים חדשים נוראים פאלה, המתחדשים בכל עת, לכל אחד ואחד, בכל מקום שהוא.

לו.

(עלים-לתרופה, ד' ראה תר"א)

ו'מי אלול' ממשמשין ובאין וכו'. וקדשה האמתית של אלול ותשרי' - יאיר עלינו, שנזכה על-כל-פנים מעתה, להתקרב אליו באמת, כל אחד במקום שהוא, שזהו כל 'סוד פונת אלול', שנזכה לילך בדרך שקבש משה רבנו, והצדיקים אמתיים שאחריו - בארבעים ימים הקדושים האלו מ'ראש-חדש אלול' עד 'יום-הכפורים', במבאר בדבריו הקדושים.

לז.

(עלים-לתרופה, ג' תצא תר"א)

עלינו להודות ולהלל ולשבח להשם-יתברך תמיד, מה נשיב לה' כל תגמולוהי עלי, אשר חמל עלינו בעל הרחמים בחמלה רבה ובחנינות פאלה, שאנו יודעין קצת ומאמינים שיש 'סוד פונת אלול'.

ותדקדק היטב בדבריו הקדושים, שאמר (לקוטי מוהר"ן ח"א ג, ד-פסוק): "וזו 'סוד פונת אלול', שהוא להיות 'בקי בהלכה' - 'בקי ברצוא', 'בקי ושוב', 'בקי בעיל', 'בקי בנפיק', שהוא בחינת (תהלים קלט, ח): אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנד'".

אֶחָד וְאֶחָד יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ 'הִתְחַדְּשׁוּת' עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

לח.

(עלים-לתרופה, א' תצא תר"ג)

וְכֵן הַחֶסֶד הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא שֶׁל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, שֶׁמִּמְשִׁיךְ הַיּוֹדֵעַ עֲנִין רֹאשׁ-הַשָּׁנָה לְעִמְקָא, יֵגֵן וַיַּעֲזֹר לִידֵיד נַפְשֵׁי וְכו'.

וְשָׁלוֹם רַב לִידֵיד נַפְשֵׁי וּלְבָבֵי וְכו', הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַחֲזֹק לְבָבוֹ בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְצִדְקָה וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים וְכו', וַיִּתְחִיל בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וּבִפְרָט בַּיָּמִים הַלָּלוּ שְׁצָרִיכִים לְצַפּוֹת עַל 'רֹאשׁ-הַשָּׁנָה' הַבְּא־עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה, שְׁנִזְכֶּה שְׂיַחֲדָשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה, עַדִּי נִזְכֶּה לְחַיִּים אַרְפִּים חַיִּים טוֹבִים שְׁבָרְכוּ הַזְקֵנִים הַקְדוֹשִׁים אֶת הַזּוֹג הַקְדוֹשׁ.

אֲשֶׁרִי הַמַּחֲכָה לָזֶה, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לָזֶה, אֲשֶׁרִי אֵזֶן שְׁשׁוּמַע כָּל אֵלֶּה, אֲשֶׁרִינִי שְׁאֲנוּ מֵאֲמִינִים וּמִרְגִּישִׁים מְעַט עֲמָקוֹת נוֹרָאוֹת קִדְשֵׁת דְּבָרִים הָאֵלֶּה שֶׁלֹּא נִשְׁמָעוּ מֵעוֹלָם, וְכָלֵם עוֹלִים עַד רוֹם גְּבַהִי שָׁמַיִם הָרָמִים וְלַעֲלָא וְלַעֲלָא וְכו' וְכו', וַיּוֹרְדִים עַד הַתְּהוֹם, לְהַחֲיֹת אוֹתָנוּ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאֶשֶׁר הוּא שֵׁם, "מִי שְׁמַע כְּזֹאת מִי רָאָה כְּאֵלֶּה" (יִשְׁעִיָּה סו, ח).

לט.

(עלים-לתרופה, יום ה', ראש-חדש אלול תר"ד)

"הַנּוֹתֵן בֵּינִי דֶרֶךְ וּבִמִּים עֲזִים נְתִיבָה" (יִשְׁעִיָּה מג, טז - לְקוֹטִי-מוֹהֲרָן ח"א ו; ח"ב פז), הוּא יוֹרְנוּ מִהֲרָה דֶרֶךְ וְנִתִּיב לְתַשׁוּבָה, וַיִּטִּיב לָנוּ הַחֲתִימָה וְהַפְתִּיבָה.

מ.

(עלים-לתרופה, יום ה', ראש-חדש אלול תר"ד)

וְלִמְעַן הַשֵּׁם שֶׁתִּתְמִיד בְּלִמּוּדָה, וּבִפְרָט לְהַתְפַּלֵּל בְּכוֹנָה, וּבִפְרָט עֲתָה בַּיָּמִי

וְכוֹנָתוֹ בְּפִשׁוּטוֹ: שְׁאִפְלוּ מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲנִית "וְאֲצִיעָה שְׁאוֹל מִמֶּשׁ", יֹאמֶר: "הִנֵּה".

אָבֵל אֵין זֶה דְּבַר פָּשׁוּט, לְהַחֲיֹת וּלְהַחֲזִיק אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יִפֹּל יוֹתֵר, כְּשֶׁהוּא בְּשִׁאוֹל-תַּחֲתִיּוֹת מִמֶּשׁ חֲסִידוֹשָׁלוֹם. רַק יֵשׁ בְּזֶה סוֹד גָּדוֹל וְנוֹרָא, סוֹד עִמָּק וְנִסְתָּר מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא 'סוֹד בּוֹנוֹת אֱלֹהִי', שֶׁזֶּה הַסּוֹד אֵין יוֹדֵעַ רַק מִי שֶׁדִּבֶּר וְגָלָה זֹאת הַתּוֹרָה הַנוֹרָאָה - שֶׁהִיא סוֹד הַשָּׁנָה 'מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה' בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה, עַד בַּחֲנִית נִקְדָּה הָעֲלִיזָה מְאֹד, לְהַשְׁלִים בַּחֲנִית "אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא" (יִחְזַקְאֵל א, כו).

וְאֵין מִי שְׂיוּכָל לְהַחֲיֹת עֲתָה הַנִּפְשׁוֹת הַיְּרוּדוֹת וְכו' בַּדּוֹרוֹת הָאֵלֶּה - כִּי אִם מִי שֶׁגָּלָה הַתּוֹרָה הַנִּיֵּל, וּבִאֵר לָנוּ בְּפִשְׁטוֹת וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ, לְקַיֵּם: "וְאֲצִיעָה שְׁאוֹל הִנֵּה".

וְעִוֵּד בְּכֶמֶה וּבְכֶמֶה לְשׁוֹנוֹת קְדוֹשׁוֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁהַחֲיָה אוֹתָנוּ בְּ"אִמְרוֹת ה' אִמְרוֹת טְהוֹרוֹת" (תְּהִלִּים יב, ז), הַמְּשִׁיבִין אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַיְּרוּדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם בְּ"שִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם" (מִשְׁלֵי כו, טז) וְכו' וְכו'. וְתַמְיִמוֹת וּפִשְׁטוֹת דְּבָרֵינוּ הַקְדוֹשִׁים, מְחִיין וּמְשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ מְאֹד.

אָבֵל בְּאִמַּת יֵשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ, סוֹדוֹת עֲמָקוֹת וְנִסְתָּרוֹת מְאֹד. וְאִי אִפְשָׁר לְבָאֵר אִפְלוּ מֶה שִׁישׁ בְּלָבִי בְּזֶה, מִכָּל-שֶׁכֶּן "הַנִּסְתָּרוֹת לֹה' אֱלֹקֵינוּ" וְכו' (דְּבָרִים כט, כח). אִךְ "הַנִּגְלּוֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ" (שֵׁם), לְשֹׁמֵר לְקַיֵּם דְּבָרֵינוּ הַקְדוֹשִׁים בְּפִשְׁטוֹת וְתַמְיִמוֹת.

וְעֲתָה אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹקִים אוֹתָנוּ וְאוֹתָהּ וְאֶת כָּלֵנוּ כָּל זֶה, וַיּוֹתֵר וַיּוֹתֵר. הַזֶּהֱהָר וְהַזֶּהֱהָר לְקַיֵּם גַּם מֶה שֶׁהִזְהִיר מְאֹד (שִׁיחֻת-הַר"ן נא): "לְבָלִי לְהִיּוֹת זֶקֶן חֲסִידוֹשָׁלוֹם". בִּפְרָט עֲתָה בַּיָּמִי אֱלֹהִי וְתַשְׁרִי, שְׁצָרִיכִין שְׁכָל

אלול' ו'ימים הנוראים הקדושים', "מי לא יירא" (עמוד ג, ח) ב'ימים ההם.

ושלום לבני וכו' שיחיה. למען השם ווער א מענטש, ווייס אז דו ביזט נישט קיין קליין קינד, שטארק דיך און לייג אריין דעם מח אין לערנען, און דאוון ערנסט, זאלסט זאגן איטלעכס ווארט בפה מלא, און טראכט אויף דעם תכלית. איך טראכט פאר דיר פיל, נאר דו באדארפסט אויף דיר אליין רחמנות האבן, בפרט ב'ימי אלול' וראש-השנה'.

[למען השם יהיה לאיש. דע שאינד ילד קטן, התחזק עצמו, והשקע את המוח בלמוד, והתפלל ברכינות, אמר כל מלה בפה מלא, וחשב על התכלית. אני חושב עליך הרבה, אלא שעליך לרחם על-עצמו, בפרט ב'ימי אלול' וראש-השנה].

מא

(עלים-לתרופה, ה' תבוא תר"ד)

והשם יושיע ברחמי ויורה לנו דרך לתשובה, ונזכה להשיג לעובדא פונות אלול', שהם: "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה" (ישעיה מג, טז - לקוטי-מוהר"ן ח"א ו), לזכות לבקיאאות בהלכה' המבאר שם, לקיים: "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הגה" (תהלים קלט, ח).

והפל בכחו של האור חדש שגלה כל זה, שעסק כל ימיו ב'תשובה על תשובה' על השגתו הראשונה, מכל-שכן עתה שעלה למנוחת עולם, ליום שכלו שבת, מי יתן שישפיע עלינו קדשת שבת משם, עדי נזכה גם אנחנו ליום שכלו שבת וכו' (על-פי לקוטי-מוהר"ן שם, אות ג).

והשם-יתברך יזכנו, להכין עצמנו כראוי על ראש-השנה הבא-

עלינו-לטובה, להרגיש מעתה "תקף קדשת היום, כי הוא נורא ואים" (פיוט 'ונתנה תקף') וכו'.

ואיך שהוא, אשרינו שאנו מכלל ה'קבוץ-הקדוש' הנאספים על שם אדונינו מורנו-ורבנו זכר-צדיק-וקדוש-לברכה, כי כבר שמענו מפיו-הקדוש (תני-מוהר"ן קכו, רכ; תו): "שאין דבר גדול מזה" וכו'.

מב

(עלים-לתרופה, מכתב רבי נחמן מטולטשין ז"ל, ד' יעקב תרל"ב)

אחי ידידי, 'ימי אלול' הקדושים ממשמשים ובאין לחיים ולשלום בגשמיות ברוחניות. יזכנו השם לקיים: "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'" (הושע יד, ג). "אל תקרי דברים, אלא דבורים" (יזמא פו: שמות-רבה לח, ד) - 'דבורים קדושים', להרבות ב'למוד-התורה, ובפרט בנסתרות שבתורה - ספר תקונים הקדוש, וספר לקוטי-מוהר"ן. ותהלים, ותפלות.

אחז בהם אחי ידידי, והפך והפך בהם, וסיב ובלה בהם, ובהם יושע בגשמיות וברוחניות, שתפתב ותחתם לחיים טובים, חיים מתוקים וכו'.

וגם אחי ידידי, יזכר נא ידידי לשלח לי נדבות לבבו הטוב על מה שפסק על הרוח וכו'.

וחזק בני בכל הנ"ל, להתחזק לומר וללמד ב'ספר התקונים' וה'לקוטי-מוהר"ן', וב'צדקה'. ואז "אשריך וטוב לך" (תהלים קכח ב), יקיים בו (אבות פ"ו מ"ד): "אשריך בעולם-הזה, וטוב לו לעולם-הבא", אמן כן יהי רצון.

דברי אוהבו תמים, המסיתו לטוב, לעזרר בכל-פעם הטוב הנעים אשר טמון בלבבו, כן יזכה לזה להוציא לפעל, באשר

מד.

(טובות-זכרונות פ)

[בערב] ראש-השנה, שנת תקצ"ה, כשהיה אז באומן על ציינו הקדוש, והמתנגדים מסרו אותו להממשלה, ורצו לתפסו] הפוזזים והמתנגדים צעקו [עליו] מרחוק: **"ברסלבר!"**

אמר אז מוהרנ"ת לאנשי-שלומנו שהלכו סמוך לו: **"תכוננו שזה הוא פונות אלול בפשיטות: שישמע בזינו, וידם וישתק!"** (לקוטי-מוהר"ן ח"א ו).

מה.

(טיח-שרפי-קדש ח"ה שלב)

ספר רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל בשם חמותו (היא היתה בתו של רבי יוסף יונה בן מוהרנ"ת ז"ל) שהיתה מספרת בשם אביה: שפשהגיע 'חדש אלול', היה אומר בצחות: **"הנה עתה מגיעים הימים ימי אלול הקדושים, ויפסיקו היראים והחסידים ללמוד ולהתפלל".** כי לרב רצונם לחטף הרבה טוב תשובה ומעשים-טובים, מזניחים את התורה והתפלה הפשוטה, לרב התלהבותם.

והיה מסים רבי לוי יצחק בענדער ז"ל בספרו זאת: שכן נוהג הדבר גם ביום-הששי וערב-יחג, כשמכינים עצמם היראים ואנשי-מעשה לקבל 'קדשת השבת', ושוכחים: שאין טוב מלקבל קדשת שבת - מלשבת ולעסוק בתורה ותפלה בהתמדה, ועוד יותר משאר הימים.

מו.

(טיח-שרפי-קדש ח"ה תסט)

הפוזזים הקדמונים היו מבקשים בתפלתם, שישלח להם השם-יתברך פרנסה, כל אחד כפי פרנסתו, במשך

אמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן רצה): **"מיט פיסק און מיט הארץ"** [בפה ובלב - ("בפיה ובלבבך לעשותו". דברים ל, יד)]. **"מיט פיסק"** [בפה] - להיות רגיל ורגיל בלמוד ובדברי בקשות כנ"ל. **"און מיט הארץ"** [ובלב] - להיות ידו פתוחה לעניי אנשי-שלומנו, ובפרט להחזיק הבית-המדרש הנקרא על שמו ז"ל וכו'.

ורב שלום מאדון השלום, לכבוד האברך המפלג וכו'. מעט דברי אשר מעבר לזה, גם לכבודו כונתי.

חוסה עליך אחי ידידי, תודה לך חי אשר חננו בכלים נאים ונעימים, א זים הארץ [לב מתוק ונעים], א זים קול [קול ערב ונעים], לשון צח ונעים, רחם עליך ותכבד להשם-יתברך בכל זה, לומר וללמד 'ספר התקונים', ו'ספרי רבנו ז"ל', ולשיר בקול נעים תהלים ותפלות, אז תזכה לחיים טובים חיים מתוקים בגשמיות וברוחניות.

ולמען השם: אל יזיז דעתו ומחשבתו, רק להיות על ראש-השנה בפה וכו'.

מג.

(עלים-לתרופה, מכתב רבי נחמן מטולטשין ז"ל, ג' עקב תרל"ג)

בן יעזר ויגן עליך השם, עליו ועל כל בני-ביתו שיחיו, לארץ ימים ושנים טובות. ויתחדש עליו ועל כל בני-ביתו שיחיו, שנה טובה ומתוקה מעתה, כי ימי אלול מתנוצצים ובאים.

בן גזפה לקבלם באהבה וברצון, לרצות ולפייס אותו יתברך ויתעלה, "המתרצה ברחמים ומתפייס בתחנונים" (תפלת תחנון), ולקיים (מוסף ראש-השנה): **"עינינו לך יתברך תלויות, עד שיחננו ויברכנו ולכל אחינו בני-ישראל, בשנה טובה ומתוקה, בגוף ונפש וממון."**

יָמוֹת הַשָּׁבוּעַ, אָבֵל לֹא בְּעֶרְב־שַׁבָּת, וְלֹא
בְּחֹדֶשׁ אֱלֹלִי'. בְּדִי שְׂיוֹכְלוּ לְקַבֵּל הַשַּׁבָּת
בְּהֶגֶן, וּבְחֹדֶשׁ אֱלֹלִי לְשַׁבֵּת רַק עַל הַתּוֹרָה
וְהָעֲבוּדָה בְּדַבְעִי.

מז.

(שִׁיחַ-שְׂרָפִי-קֹדֶשׁ ח"ה שפ)

סֵפֶר רַבִּי לִוִּי יִצְחָק בְּעֶנְדֶּער ז"ל: שֶׁבּוֹאוֹ
לְרֹאשׁוֹנָה לְאוֹמָאן [בְּחֹדֶשׁ אֱלֹלִי תרע"ד],
הַשְׁתוּמִם מִמַּחֲזָה הַנּוֹרָא שָׂרָאָה: אִידֹ
שֶׁבְּקִלּוּי צוּעֲקִים וְשׂוֹאֲגִים אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ

בְּתַפְלָתָם, בְּפָרֹט רַבִּי גַּעֲצִיל וְחִבּוּרַת
הָעוֹבְדִים; וְשָׁמַע שָׁם אֶת הַצִּעָקוֹת וְהַשְּׂאָגוֹת
מִהַמְשַׁתְּטָחִים עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ. וּבְשִׁשָּׁה
עַל הַצִּיּוֹן, שָׁמַע הַצִּעָקוֹת מִהַקְלִיז.

עַד שָׁכַל הַמָּקוֹם שְׁמִסְבִּיב, רָעַשׁ וְגַעַשׁ
מְקוֹלוֹת תַּפְלוֹת אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ, וְכָל-זֶה
הָיָה גְדָמָה בְּמִרְקָחָה לֹוֹהֶטָה, שְׂאִי-אַפָּשָׁר
לְסַפְּרוֹ וְאִי-אַפָּשָׁר לְשַׁכַּחַו בְּכָל וּכְכָל.

לקוטי תפלות

חדש אלול

לי, לפי גדל חטאי המרבים, פי אני נבזה יותר ויותר, מכל מיני בזיונות שבעולם מה שהפה יכול לדבר.

כי בעונותי הרבים, פגמתי בכבודך הגדול והקדוש, ולא כבדתי את שמך הגדול, ובזיתי את נפשי מאד על ידי עונותי, ונתתי תקף להדם שבחלל-השמאלי שבלב. על-כן בודאי חובה עלי, לסבל בזיונות גדולות ושפיכות-דמים.

לבן עזרני יהוה אלהי, שלא אשיב דבר למחרפי ולמבזי נפשי, למען יהיה לי לכפרה על כל עונותי.

עזרני עזרני, חנני חנני, הושיעני ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, והופיעה עלי ממעון קדשך, רוח חכמה ובינה, רוח קדשה וטהרה.

שאזכה להתקדש ולהטהר באמת, ולשוב אליך באמת בתשובה שלמה, ואדום ואשתוק למחרפי ולמבזי נפשי. ואזכה לקים מקרא שכתוב: "דם ליהוה והתחולל לו". ולסבל בזיונות

⦿ [א] לקוטי-תפלות ח"א ו ⦿

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

ובכן באתי לפניך יהוה אלהי, שתעזרני בכח שמך הגדול אהי"ה, שאתחיל להכין עצמי שיהיה לי הויה בעולם.

על-ידי שתזכני ברחמיך הרבים, לשוב אליך באמת, שאזכה להרגיש כאב חטאי ועונותי המרבים, ולשוב בתשובה שלמה לפניך.

וזכני להיות מן הנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים. ולמקללי נפשי תדום.

ועל כל מיני בזיונות וחרופים וגדופים שאשמע מאיזה אדם שיבזה אותי, אדום ואשתוק לו, כמו שכתוב: "דם ליהוה והתחולל לו". ואהי כאיש אשר לא שומע, ואין בפיו תכחות. כחרש לא אשמע, וכאלם לא יפתח פיו".

כי באמת ידעתי יהוה, כי כל מיני בזיונות שבעולם, אינם מספיקים

ובושות ושפיכות דמים על עונותי, ולקבל
הכל באהבה.

זכני ברחמיך הרבים, להיות בתשובה
תמיד, שאזכה לעשות תמיד
תשובה, על תשובה הראשונה. ואזכה
לתקן בכל פעם, פגם תשובה הראשונה,
עד שאזכה ברחמיך הרבים, לתשובה-
שלמה, תשובה עלאה באמת כראוי.

ואז תפתח את לבי ודעתי, לדעת את
שמך. ואז אדע באמת, כי עדין לא
התחלתי לעשות תשובה, כפי עצם
גדלותך ורוממותך שתזכני להשיג אז.

ואז תזכני באמת לעשות תשובה על
תשובה, שאזכה לעשות תשובה
בכל פעם על השגה הראשונה, על
שהייתי מגשם את רוממות אלקותך, לפי
עצם רוממותך שאזכה להשיג אחר-כך
בכל פעם.

באפן שאזכה להיות כל ימי בתשובה
תמיד, עד היום אשר תאספני
אליך. ותזכני לעולם-הבא, ליום שכלו
שבת, כלו תשובה.

ועזרני יהוה אלהי, להיות תקיף ואמיץ
וחזק בעבודתך תמיד. ואל
תניחני לפול חס-ושלום לעולם. "אל
תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח
ממני".

וזכני להיות עייל ונפיק. ואזכה להיות
בקי בהלכה, בקי ברצוא, בקי
בשוב, בקי בעייל, בקי בנפיק. ובכל
מקום אוכל למצא אותך, בין בעליה בין

בירידה. כמו שכתוב: "אם אפק שמים
שם אתה, ואצעה שאול הנך". ואזכה
לאחוז בך ולהתדבק בך תמיד. ויקים בי
מקרא שכתוב: "אני לדודי ודודי לי".

❁ [ב] תפלות-ותחנונים ❁

- השמטה ללקוטי-תפלות ח"א ו -

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

רבנו של עולם. זכני לתשובה-שלמה
תמיד, בפרט בימי אלול
הקדושים, שאז פתח לנו משה רבנו
עליו-השלום דרך כבושה לתשובה.

והדרך הזה כלול משני הבקאות
הנזכרים-לעיל, ומשני השמות
הקדושים שהם שם הוי"ה ושם אהי"ה
במלואם, שהם שם ס"ג הקדוש ושם
קס"א הקדוש, ומשני הנקודות הקדושות
בחינת נקודה העליונה ונקודה התחתונה,
שהם עקר שלמות התשובה, בחינת
'תשובה', ו'תשובה על תשובה'. בחינת
'תשובת עולם-הזה' ו'תשובת עולם-
הבא' שהזכרתי לפניה.

על-כן זכנו אז בימי אלול הקדושים,
לתשובה-שלמה. ונזכה שימשך
עלינו קדשת אלול, על כל השנה בלה,
עד שנזכה להיות בתשובה-שלמה לפניך
תמיד, ולילך בכל דרכי התשובה
בשלמות כל ימינו לעולם.

ואתה תקבל את כל בחינות ומדרגות
תשובותינו, ברחמיך הרבים

וּבְחֶסֶדִיךָ הַגְּדוֹלִים, בְּאַהֲבָה וְחֶכֶם גְּדוֹלָה,
וַיָּקִים בָּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "נִחַפְּשָׁה
דְּרָכֵינוּ וְנִחַקְרָה וְנִשׁוּבָה עַד יְהוָה. כִּי
יִמְיִנְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים".

✽ [ג] תפלות-ותחנונים ✽

- הַשְׁמָטָה לְלִקּוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כא -

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתים')

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֶתָּה יָדַעְתָּ כִּמָּה וְכִמָּה
אוֹרְבִים עָלֵינוּ מִכָּל צַד וּמִצַּדֵּי
צָדִידִים, וְהָעֵקֶר עַל הַשָּׁכַל וְהַמַּחֲשָׁבָה
שֶׁהוּא עֵקֶר הָאָדָם. וּבִמְקוֹם שֶׁחֹשֵׁב
הַשָּׁכַל, שֵׁם כָּל הָאָדָם.

עַל-כֵּן חוּס וְחַמַּל עָלֵינוּ, שְׁמֶרָה נַפְשִׁי,
וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת
פְּגוּמוֹת וּבְטָלוֹת, וּמִכָּל-שֶׁכֶּן מִכָּל מִינֵי
מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת חֲסִידֵי שְׁלוֹם.

וְזָכְנוּ לַחֲשֹׁב רַק מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת
וְקְדוּשׁוֹת, וְתִהְיֶה מַחֲשַׁבְתִּי
רוֹדֶפֶת לְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם, יָדִיעָה חֲדָשָׁה
בְּאַלְקוּתְךָ תִּתְבָּרֵךְ.

וְאַזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם מִקִּיפִין
חֲדָשִׁים, וּלְהַכְנִיסם לְתוֹךְ
פְּנִימִיּוֹת הַשָּׁגַת שְׁכָלִי, וְהַשְׁכָּלִיִּים
הַמִּקִּיפִים יִהְיוּ בְּבַחֲיִנַת לְבוּשִׁים קְדוּשִׁים
לְשָׁכָלִי, אֲשֶׁר נִמְשָׁכִים בְּשֶׁרֶשֶׁם מְאֹר
הַחֲשֵׁמ"ל הַקָּדוֹשׁ שֶׁהוּא בְּגִימָטְרִיא
מִלְּבוּשׁ, אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ בּוֹרְחִים כָּל
הַמַּשְׁחִיתִים.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזָכָה לְהַנְצִל מִכָּל אוֹרֵב
וּמִסְטִין, הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת הֵן
בְּגִשְׁמִיּוֹת. וַיָּקִים בִּי מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "עַז
וְהָדָר לְבוּשָׁה וַתִּשְׁחַק לִי יוֹם אֲחֵרוֹן".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֶתָּה הוֹדַעְתָּנוּ:
שֶׁעֵקֶר הַזְּמַן הַמִּסְגָּל לָזֶה בְּיוֹתֵר
לְהַמְשִׁיךְ אוֹרוֹת הַמִּקִּיפִין הָאֵלּוּ, הוּא
בְּחֶדֶשׁ אֱלּוּל.

עַל-כֵּן זָכְנוּ לְקַבֵּל קִדְשַׁת חֲדָשׁ אֱלּוּל
בְּזִמְנֵנוּ כְּרָאוּי, וּלְהַשְׁתַּדֵּל בּוֹ
בְּעִנְיָן זֶה בְּיוֹתֵר, עַד שְׁאֲזָכָה גַּם בְּכָל
הַשָּׁנָה לַעֲסֹק רַק בְּזֶה, לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם
מִקִּיפִין חֲדָשִׁים, וּלְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם הַשָּׁגָה
יִתְרָה וַיִּדְעָה חֲדָשָׁה בְּהַשָּׁגַת אֱלֻקוּתְךָ
תִּתְבָּרֵךְ.

✽ [ד] לקוטי-תפלות ח"א פה ✽

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קמא,

אם יזכה שיירגיש כאב חטאי')

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵי, שֶׁתַּעֲזָרֵנִי וְתִזְכָּנִי בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים וּבְחֶסֶדִיךָ הָעֲצוּמִים, שְׁאֲזָכָה
מְהֵרָה לְהִרְגִּישׁ בְּאַמֶּת, כָּאֵב חֲטָאֵי
וְעוֹנוֹתֵי וּפְשָׁעֵי, הַרְבִּים וְהַגְּדוֹלִים
וְהָעֲצוּמִים מְאֹד מְאֹד עַד גְּבַהֵי שָׁמַי
שָׁמַיִם, וְעִמָּקוֹ מִתְּהוֹם רֶבֶה וְכָבֵדוֹ מִחוּל
יָמִים, וְרַבּוֹ מַעַפֵּר הָאָרֶץ, וְעֲצָמוֹ מִשְׁעָרוֹת
רִאשֵׁינוּ, וְגָבְהוֹ מִנְּשִׁמַּת רוּחַ אִפְנוּ.

וּבְכִפְרָט הַחֲטָאִים שֶׁל פָּגַם-הַבְּרִית, פָּגַם
טַפִּי הַמֵּחַ, שִׁיּוּצָאוֹ מִמֶּנִּי
לְבַטְלָה בְּשׁוּגָג וּבִמְזִיד בְּאַנְס וּבְרָצוֹן.

אֲשֶׁר אִם הָיִיתִי מִתְחִיל לְהִרְגִּישׁ עֵצָם
הַכָּאֵב שֶׁל הַפֶּגֶם הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא
הַזֶּה, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָיִיתִי יָכוֹל לַחְיוֹת
אֶפְלוּ שְׂעָה אַחַת.

בְּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל-יְדֵי צְדִיקֶיךָ
הָאֱמִתִּיִּים עֵצָם הַפֶּגֶם הַזֶּה,
אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְאָרִיכִין חֲרַבֵּן בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ, וּמַעֲכִיבִין הַגָּאֲלָה, וּמוֹרִידִין אֶת
הַשְׂכִּינָה בַּגָּלוּת חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וּמְשִׁיכִין
נְשָׁמוֹת עֲרֻטָּאִין בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת,
וְנִבְרָאִין מִכָּל טָפָה וְטָפָה מִזִּיקֵי עֲלָמָא
רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן. וְשָׂאֵר פְּגָמִים
עֲצוּמִים וְנוֹרָאִים הַנֶּעֱשִׂים עַל-יְדֵי-זֶה.

כִּי כָל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בְּתִקּוּן-הַבְּרִית
שֶׁהוּא יְסוֹד הַכֹּל. וּבָעוֹן זֶה פּוֹגְמִין
בְּכָל הַכ"ב אֲתוֹן דְּאוֹרֵייתָא שֶׁהִטָּפָה
כְּלוּלָה מֵהֶם וְכו'.

וּבְאַמֶּת לְבִי אָטוּם וּמִבְלָבֵל וּמַעֲקָם
כָּל-כֶּף, עַד שְׁאֵינִי מְרַגֵּשׁ כָּלֵל
כָּאֵב עֲוֹנוֹתֵי הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים וְהַגָּדוֹלִים
מְאֹד מְאֹד, אֶפְלוּ כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר מֵהֶם. אוֹי
לִי וַיִּי לִי, אוֹי לִי וַיִּי לִי. וְאִם אוֹמֵר אֶלֶף
פְּעָמִים 'אוֹי לִי וַיִּי לִי', עֲדִין אֵינִי מְרַגֵּשׁ
כָּלֵל. מָה אוֹמֵר מָה אֲדַבֵּר מָה אֶתְאוּנֵן,
מָה אוֹמֵר מָה אֲדַבֵּר מָה אֶצְטַדֵּק.

אֲךָ אַתָּה מְרַחֵם עַל כָּל בָּשָׂר, וְאַתָּה
צוֹפָה וּמִבִּיט עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת,
וְאַתָּה עֲתִיד לְתַקֵּן אוֹתָנוּ בְּלָנוּ כְּאֲשֶׁר
הִבְטַחְתָּנוּ. עַל-כֵּן שִׁטְחֵתִי אֵלֶיךָ כִּפִּי,
גּוֹאֵל חֲזָק הִיָּה בְּעֲזָרִי, וּלְמַדְנִי וְהוֹרֵנִי
בְּכָל-עֵת, בְּאִיזָה דֶּרֶךְ בְּאִיזָה אֶפֶן אֲזַכֶּה

לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, מֵרַע לְטוֹב, מִמּוֹת
לַחַיִּים, כִּי מֵר לִי מְאֹד.

אָבִי יוֹצֵרִי וְגּוֹאֲלִי וּפּוֹדִי, עֲזָרְנִי
וְהוֹשִׁיעֲנִי חַיֵּשׁ קָל מְהֵרָה, שְׁאֲזַכֶּה
לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבִלְבָב שָׁלֵם, וּמֵל אֶת
עֲרֻלַּת לְבִי הָרַע, וְתַפְתַּח אֶת לְבִי, בְּאֶפֶן
שְׁאֲזַכֶּה לְהִרְגִּישׁ כָּאֵב וּמִכָּאוֹב עֲוֹנוֹתֵי
הָעֲצוּמִים, עַד שְׁאֲזַכֶּה לְצַעֵק מִן הַלֵּב
זַעֲקָה גְּדוֹלָה וּמְרָה, כְּמוֹ שְׂרָאוּי לִי לְזַעֵק
וּלְצַעֵק עַל עֲוֹנוֹת רַבִּים וְגְדוֹלִים כְּאֶלֶּה,
אוֹי אוֹי אוֹי.

וְאַזְעִק וְאַצְעֵק וְאַשׁוּעַ אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת
וּבִלְבָב שָׁלֵם, בִּלְבָב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה
מִקִּירוֹת הַלֵּב, עַד שִׁירְגִּישׁוּ גַם כָּל
הַלִּבְבוֹת שֶׁל כָּל הַטְּפוֹת שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנִּי
לְכָל מָקוֹם שֶׁנִּמְשְׁכוּ, הֵן אוֹתָן הַטְּפוֹת
שֶׁנִּמְשְׁכוּ בְּהִתָּר וְנִתְהוּוּ מֵהֶם בְּנֵי שִׁיחִיו
לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, הֵן לְהַבְדִּיל
אוֹתָן הַטְּפוֹת שֶׁיִּצְאוּ מִמֶּנִּי לְבִטּוֹלָה בְּשׁוּגָג
אוּ בְּמַזִּיד, וְנַעֲשֶׂה מִכָּל טָפָה וְטָפָה מָה
שֶׁנַּעֲשֶׂה, אוֹי לִי וַיִּי לִי.

וּבְכֻלָּם יִהְיֶה נִמּוּל לְכַבֵּם, וְיִרְגִּישׁוּ כֻלָּם
בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם אֶת עֵצָם כְּאֶבֶם
וְצַעֲרָם, וְהִיכֵן הֵם מִנְּחִים בְּשִׂאוֹל-
תַּחְתִּיּוֹת, בְּמִקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים שֶׁלֹּא נִתֵּן
לְהַזְכֵּר.

וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בֵּינֵיהֶם,
וְיִתְעוֹרְרוּ כֻלָּם לָשׁוּב לַהֲשֵׁם-
יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת, וְיִתְחִילוּ לְהִתְנַעֲעַעַ
וּלְהַצְטַעַר וּלְכַסֵּף בְּאַמֶּת לְהִתְתַּקֵּן וּלְשׁוּב
אֶל יְהוָה בְּאַמֶּת, עַד שֶׁתְּעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ

הטובים, רחמיך הגנוזים, רחמיך הפשוטים, רחמיך הרבים, עלי ועליהם.

ותעםך בתקוננו, ותגאלנו מהרה מבאר שחת, מטיט היון, ומכל מקומות המטנפים והמקלקלים, מכלם תגאלנו ותפדנו ותוציאנו לשלום ותתקננו, וישיב המלך את נדחיו מהרה, כי אתה חושב מחשבות לבל ידח ממך נדח.

ומל' את לבנו לאהבה את שמך, כמה שכתוב: "ומל' יהוה אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך, לאהבה את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייה".

אבינו מלפנו, אל חי חלקנו צורנו, צוה להציל ידידות שארינו משחת, למען בריתך אשר שמת בבשרנו.

זבני מהרה למול את ערלת לבבי ולבב זרעי, ובפרט בימי אלול הקדושים. זבני מעתה שאזכה להכין עצמי באמת, באפן שאזכה בימי אלול הקדושים, שיהיה נמול בשלמות לבבי ולבב זרעי באמת.

עד שאזכה בחיים חיותי, שיתקנו אותי הצדיקים אמתיים בשלמות, אותי ואת זרעי ואת כל התלויים בי, למען לא אבוש ולא אכלם ולא אכשל לעולם ועד, ולא אעול בכסופא קמך.

ולא יהיה כח להחטאת, לרבע על פתח קברי חסד ושלום, רק אזכה לתקן הכל בחיים חיותי, בכח וזכות הצדיקים

אמתיים, כי אין לי שום תקוה וסמיכה, כי אם עליהם לבד, ובכחם והבטחתם אנו מצפים עדין לכל טוב.

מלא רחמים, חוס ורחם עלי, והצילני מחרפות ובזיונות, שלא יהיה כח לשום מזיק ומשחית להתקרב אלי בעת מיתתי, ולא ילכו אחר מטתי חסד ושלום, רק ברחמיך הרבים תגרשם ממני ותבטלם בבטול גמור מעתה ועד עולם.

ותחום עלי בחמלתך הגדולה ובחנינותיך העצומים, שאזכה לתקן בחיי את כל אשר שחתתי. ותחוס ותמחל ותסלח לי על הכל בחיים חיותי, באפן שלא יהיה עלי שום דין ומשפט אחר-כך.

אם אמנם ידעתי באמת כי אני רחוק מישועה כזאת, כי במה יזכה נער כמני לזה. אך על רחמיך הרבים אני בוטח, ועל חסדך אני נשען, ולסליחותיך אני מקוה, ולישועתך אני מצפה, בכח וזכות הצדיקים אמתיים שבדורנו, ובזכות כל הצדיקים אמתיים שוכני-עפר, עליהם אנו נשענים, בהם תמכתי יתדותי לשאל כל אלה מלפניך.

על-כן עדין אני עומד ומצפה ומקוה ומיחל לישועתך הגדולה, שאזכה מהרה לכל מה שבקשתי מלפניך, כי אתה צופה לרשע וחפץ בהצדקו.

ואם אני מתמהמה הרבה לשוב, ועוד הוספתי קלקולים ועונות הרבה גדולים ועצומים בכל יום, אף-על-פי-כן עדין אני מחכה בכל יום שיבא גאולתי

ופדות נפשי, שאזכה מהרה להתעורר משנתי, ולקום מנפילתי, ולעמד מירידי, ולחיות ממיתתי, ולשוב אליך באמת ובלב שלם להיות כרצונך הטוב באמת, אני וזרעי וזרע זרעי, וכל זרע עמך בית-ישראל, מעתה ועד עולם, אמן סלה.

❁ [ה] לקוטי-תפלות ח"ב לו ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עג, 'תהלים מסגל לתשובה')

מה רב טובך אשר עשית עמנו, מה נשיב ליהוה כל תגמולוהי עלינו. וברחמיך הרבים גלית לנו: "אשר על-ידי אמירת תהלים זוכין לתשובה". כי חפץ חסד אתה, ורוצה אתה בתשובתם של רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם.

על-כן הקדמת תרופה למכותנו, וחוונת אותנו בספר תהלים הקדוש הזה, הפותח לנו כל שערי רחמים, כל שערי התשובה, שהם חמשים שערי תשובה, כנגד חמשים שערי בינה.

רבנו של עולם, אב הרחמן, זכנו ברחמיך הרבים, שנזכה לעסק באמירת תהלים כל ימינו. ותעזרנו אותי ואת כל בני ביתי בכלל ישראל עמך, שאזכה בכל יום ויום, לומר תהלים הרבה, בהתעוררות גדול בלב שלם באמת.

ואזכה להטות לבבי היטב, להשמיע לאזני מה שאני מוציא בפי, באפן שאזכה למצא עצמי בכל דרגא

ודרךא, בתוך פסוקי תהלים הקדושים, הכלולים מכל נשמות ישראל, ומכל המדרגות שבעולם, מן תכלית מדרגה העליונה עד תכלית דיוטא התחתונה.

אשר כל הנופלים והרחוקים בתכלית הרחוק, כלם יכולים למצא את עצמם בתוך ספר תהלים. וכל אחד יכול לעורר לבבו לשוב בתשובה-שלמה להשם-יתברך על-ידי אמירת תהלים, ולבא להשער של תשובה השיוף לו, שהוא מכון כנגד האות שלו שיש לו בארבעים-ותשעה אותיות של שמות שבטי יה, שהם ארבעים-ותשעה אותיות, כנגד ארבעים-ותשעה שערי תשובה שאנו צריכים לשוב על-ידם להשם-יתברך.

עד שנזכה על-ידי-זה, שהשם-יתברך ישוב אלינו בתשובה-שלמה, לרחם עלינו בחסדים רבים ורחמים גדולים, לסייענו ולעזרנו בכל-עת, להתקרב אליו יתברך תמיד, מכל המקומות שנפלנו בהם, ולשוב אליו בתשובה-שלמה, תשובה על תשובה תמיד.

רבנו של עולם, זכני להיות רגיל מאד באמירת תהלים הרבה בכל יום, בכונה גדולה, בהתעוררות נפלא, בכונת-הלב באמת, עד שאזכה על-ידי-זה להרגיש כאב עונותי, ולשוב עליהם בתשובה-שלמה.

ואזכה לשמחה גדולה על-ידי אמירת תהלים, ולעורר עלי כל ה'עשרה מיני נגינה' שנאמר בהם ספר

תהלים, שהם רפואת ה' בת-מלך', שהיא
'כנסת-ישראל', "ונגנינתי אנגן כל ימי
חיי על בית יהוה, בקול רנה ותודה, כי
טוב יהוה כי לעולם חסדו".

❁ [ו] לקוטי-תפלות ח"ב מא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב,
'כי תצא למלחמה, פסדר ושלא פסדר')

רבוננו של עולם, מה אומר מה אדבר
מה אצטדק, "כי אין מלה
בלשוני הן יהוה ידעת בלה, אחור וקדם
צרתני ותשת עלי כפכה, פליאה דעת
ממני נשגבה לא אוכל לה", איך יזכה
נער כמוני, לבטל בחינת 'שלא פסדר'
לכחינת 'פסדר'.

במה יזכה נער כמוני, לקשר עצמי
בכל-עת להשם-יתברך באמת,
לקשר השם-יתברך במחשבתי תמיד,
שאזכה בכל-עת לחשב בו יתברך,
ולדבקה בו באמת, ולבטל עצמי וכל
ישותי, וכל תאוותי ומדותי, נגדו יתברך,
בבטול גמור באמת, ולהיות כאין וכאפס
ממש, ולידע שפלותי באמת.

עד שאזכה להיות בבחינת מ"ה באמת,
ולהתקשר ולהכלל בו יתברך
באמת, עד שישוב הכל פסדר, ויתבטלו
כל הרצונות של כל המתנגדים והחולקים
בנגד רצוני, שיהיה פרצונך באמת.

ובכן באתי לפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו, שתעזרני ותושיעני

בזכות וכח דרך התשובה שהמשיכו
משה רבנו עליו-השלוה וכל הצדיקים
אמתיים בעולם, שאזכה גם אנכי מעתה,
לשוב בתשובה-שלמה לפניך באמת
ובלב שלם.

כי אתה יודע נפלאות הדרכים של
תשובה שהמשיכו בעולם, שהורידו
את עצמן וקשרו את עצמן עם הפחות-
שבפחותים, אפלו עם פחות כמוני בכל
מקום שאני שם, ועדין הם מקשרים
עצמם עמי במקומי שאני שם עתה,
ומצדם לא יבצר להוציאני מגלותי,
ולהעלותי ולהכניסני לתוך הקדשה
באמת, ולהעלות אותי מעלה מעלה.

רחם עלי וזכני, להתקשר לצדיקים
קדושים כאלו תמיד, ויתגלה לי
דרך הקדש דרכי התשובה שהם
ממשיכים בעולם, באפן שאזכה מעתה
לשוב בתשובה-שלמה לפניך באמת,
ולקשר ולדבק עצמי אליך תמיד באמת,
בתכלית הענוה והבטול באמת.

ותשמרני ותצילני ברחמיך, שלא
יהיה כח לשום בחינת
ירידה, ולא לשום בחינת עליה, לרחקני
חס-ושלום ממך.

כי לפעמים נתרחק האדם חס-ושלום
על-ידי העליה שאתה מעלה אותו,
דהינו על-ידי רבוי העשר והטוב שאתה
משפיע לו, או על-ידי רבוי הדעת בידיעת
רוממותך, כי רבוי האור מכהה עיניו
ומזיק לו חס-ושלום.

על-כן באתי לבקש ממך, שתגן עלי
בכפף, ותשמרני ותצילני ותגן
בעדי, שלא יזיק לי שום דבר, ולא
אתרחק ממך לעולם.

הן בבחינת ירידה חס-ושלום אפלו
בדיוטא התחתונה, אפלו בעשרה
כתרין דמסאבותא חס-ושלום, גם שם
אזכה למצא אותך תמיד, כמו שכתוב:
"ומלכותו בכל משלה".

והן בבחינת עליה, כאשר תרחם עלי
ותעלני מעלה מעלה, בכל עליה
ועליה אזכה למצא אותך תמיד.

ואתקרב אליך תמיד בכל הבחינות,
בין בטיבו בין בעקו חס-
ושלום, בין בירידה בין בעליה, כמו
שכתוב: "אם אסק שמים שם אתה,
ואציעה שאול הנך".

באפן שאזכה לתשובה-שלמה באמת
מעתה ועד עולם, ובפרט בחודש
אלול הקדוש, שהם ימי רצון שעלה
משה לקבל לוחות אחרונות, ופתח דרך
כבושה לילך בה.

רחם עלי מעתה, שאזכה להכין את
עצמי מהיום, להמשיך עלי
קדשת חדש אלול הקדוש, קדשת הדרך
תשובה שהמשיך משה רבנו וכל
הצדיקים אמתים בעולם, בדרך
נפלאותיהם הנוראות.

כי אין לי שום תקוה, כי אם על-פי דרך
זה שהוא ידוע לך ולצדיקיך
הגדולים האמתים לבד, והטוב בעיניכם

עשו עמי, "ואני תמיד איחל, עד ישקיף
וירא יהוה משמים".

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"ב מד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פז, 'פגנות אלול הם תקוה-הברית')

"אני לדודי ודודי לי הרוצה
בשושנים". אבי שבשמים,
"מלכי ואלהי כי אליך אתפלל".

"יהוה חקרתי ותדע, אתה ידעת שבתי
וקומי, בנתי לרעי מרחוק.
ארחי ורבעי זריתי, וכל דרכי הספנתה. כי
אין מלה בלשוני, הן יהוה ידעת כלה.
אחור וקדם צרתני, ותשת עלי כפכה.
פליאה דעת ממני, נשגבה לא אוכל לה.
אנה אלך מרוחק, ואנה מפניך אברח. אם
אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך".

רבנו של עולם, מלא רחמים, חושב
מחשבות לבל ידח ממך נדח.
רחם עלינו למען שמך, וקבץ נדחנו
מארבע כנפות הארץ, בקש ברחמיך צאן
אובדות, צאן נדח ואין מקבץ.

רבנו של עולם, "תעיתי כשה אובד,
בקש עבדך". רבנו של עולם,
מרב עניי ועמלי, ומרב עצם עונותי ופשעי
הרבים והעצומים, בלי שעור וערך ומספר,
ומעצם בלבול דעתי, מרובי הפגמים
שפגמתי בעונותי מעודי עד היום הזה.

על-כן איני יכול לפתח פי לדבר כלל,
וקשה וכבד עלי מאוד מאוד,
לפרש שיחתי לפניך, וגם אי-אפשר

לפרש כל שיחתי לפניך ככל אשר עם לבבי, כי "צרות לבבי הרחיבו" מאד, אשר לא יספיק הזמן לפורטם, "כי רבות אנחותי ולבי דוי".

אבל אף-על-פי-כן, הציקתני רוחי, ועצור במלין לא אוכל, אמרתי אשיחה וירוח לי, אדברה ויעבר עלי מה, אולי אזכה עתה למצא הנקדה-טובה השיך ללבי עתה באמת, שאזכה על-ידה לשוב אליך מעתה באמת.

ואיך שהוא איך שהוא, איך שנפלנו וירדנו בגלות המר הזה, למקומות שירדנו כל אחד לפי ירידתו.

עם-כל-זה, עדין חובה עלינו על כל אחד ואחד, לחתר ולבקש ולחפש אחר אבדותנו הרבות והעצומות מאד בלי שעור וערך, אשר אבדנו בגלגול זה, ובגלגולים אחרים, על-ידי תאותינו הרעות.

אולי נזכה לעורר רחמים גדולים, אצל בעל הרחמים, המרחם על כל האובדים והנדחים, הגוזר בתורתו להשיב אבדות.

"אולי יש תקוה", למצא איזה אבדה מאבדות נפשנו הרבים, אולי נזכה למצא מקצתם או כלם.

ואף-על-פי שאני בעצמי חייב מכל הצדדים, כי אבדתי לדעת מה שאבדתי, ובעונותי-הרבים מחמת תאותי הרעות, הייתי כמו שוטה המאבד מה שנותנין לו.

אף-על-פי-כן, אולי אזכה ברחמיך, למצא עוד איזה נקדה-טובה אמתית, שתוכל להתגבר על כל מה שאני צריך להתגבר.

באפן שאזכה מעתה לשוב אליך באמת, ולחפש ולבקש ולמצא כל אבדותי ואבדת אחרים, להשיבם כלם למקומם הראוי, למקור שנחצבו משם, באפן שיתקנו כלם בתכלית התקון באמת כרצונך הטוב.

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתאיר עיני בתורתך, ותורני ותלמדני, שאזכה לידע ולהשיג ולהבין דברי תורתך הקדושה, אשר צוית עלינו לכון פונות אלול בשביל 'תקון-הברית', "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי" ואיני יודע הדרך כלל לכון פונות.

רחם עלי למען שמך, וקדשני בקדשך העליונה, ופתח לבי בתלמוד תורתך, ועזרני וזכני, ללמד ולהבין כל הפונות אלול, וכל התורות השיכים לזה. ואזכה למצא בהם דרך נכון וישר, להתקרב אליך תמיד בכל עת.

ואזכה להיות בקי בהלכה, בקי ברצוא, בקי בשוב, בקי בעיל, בקי בנפיק, ולקיים באמת ובשלמות מקרא שכתוב: "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך", עד שאזכה לילך בדרכי התשובה באמת תמיד.

ואתה ברחמיך תפתח ידך, ותהיה ימינך פשוטה לקבל שבים, עד אשר נזכה להמשיך ולתקן כל התקונין

הנמשכין על-ידי היחודים והפונות של
אלול, באפן שנזכר מהרה לתקון-הברית
בשלמות.

וברחמיה הרבים תצוה למלאכיה
הקדושים האוחזים בידם
שופרות, הממנים לבקש ולחפש ולחפור
ולחתור אחר אבדות.

שישתדלו בתקון נפשנו, ויבקשו
ויחפרו אחר כל האבדות
שאבדנו בענינו מעודנו עד היום הזה,
על-ידי תאותינו הרעות, ובפרט על-ידי
פגם-הברית.

את כל מה שאבדנו בגלגול זה
ובגלגולים אחרים, הכל יחפרו
ויחפשו וימצאו כלם מהרה, ויחזירו
אותם לנו, באפן שיתקנו נפשותינו על-
ידי-זה, בתכלית התקון באמת כרצונה
הטוב.

ותרחם על כל ישראל עמך, ותשים
שלום בין כל ישראל ובפרט
בין איש לאשתו.

ותעזר לכל ישראל הצריכים למצא
זווגם, בזכות אברהם אבינו

עליו-השלום, שרמז הסוד הזה של פונת
אלול בעת ששלח את אליעזר עבדו
לבקש הזווג של יצחק בנו, ובזכות
הצדיקים שגלו הסוד הנורא הזה.

שיזכר כל אחד למצא זווגו באמת
מהרה, ותהיה כרצונו, ולא
תהיה מנגדת פנגדו כלל.

רק תהפך רצונה אליו, בשלום ואהבה
באמת, בלי ערמה ומרמה, ובלי
שום שנאה ושנוי רצון בלב כלל. וידורו
באהבה ואחוה ורעות, בשלום ושלווה
באמת, כרצונה הטוב.

ויתנהגו בקדשה ובטהרה, ויצאו מהם
דורות רבים, בנים ובנות חיים
וקיימים, עושי רצונה באמת, ויעסקו
בתורתך ועבודתך באמת כל ימיהם
לעולם.

ויגלו ויפרסמו ויודיעו אלהותך
וממשלתך בעולם כמו שכתוב:
"דור לדור ישבח מעשיך וגבורותיך
יגידו".

